

SLIK FÅR KOMMUNEN DIN ET GODT ARKIV

Kommunal Rapport viser deg tiltakene det er lurt å ha gjennomført hvis Arkivverket kommer på lovighetstilsyn.

SIDE 10-11

SAMARBEID MED NAV GIR FÆRRE PÅ SOSIALHJELP

Tokke har lyktes med å begrense andel unge på sosialhjelp, viser det foreløpige Kommunebarometeret. Rådmann Finn Arne Askje forklarer det med skolesatsing og samarbeid med Nav.

SIDE 12-13

Grønn og lokal næringspolitikk

KOMMENTAR SIDE 15

Kommunal Rapport

Uavhengig av partier og organisasjoner • 35. årgang • kommunal-rapport.no

A-post Abonnement

Barnevernsreformen

Skal gi rett hjelp – der barna bor

Barnevernsledere i Trøndelag forbereder barnevernsreformen. Eli Bjørås Weiseth (f.v.), Bente Nestvold, Ann Tove Storholmen støtter målene, men er **BEKYMRET** for økonomien.

SIDE 4-5

FOTO: LEIF ARNE HOLME

KRONIKK: Hva spiller historiske røtter for rolle hvis fortiden ligger i mørke?

SIDE 16-17

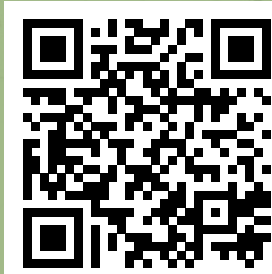
ANNONSE

Norges mest omfattende sjekk av Kommune-Norge

Foreløpig kommunebarometer er klart. Sjekk ut nå.

Kommunebarometeret er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer.

Skann QR-koden for mer informasjon

Kommunal Rapport

kommunal-rapport.no

Tallet

1,3

Til tross for mange koronarestriksjoner dro nordmenn på 1,3 millioner flere reiser innenlands i 1. kvartal 2021 enn i 1. kvartal 2020.

- Dette er på nivå med samme kvartal i fjor, men det er stor forskjell på hvor vi reiste. Antall reiser innenlands økte med 45 prosent, mens antall reiser utenlands falt med hele 97 prosent, sier rådgiver Guro Henriksen i SSB

Antall innenlands jobbreiser ble halvert, mens jobbreiser utenlands falt med 91 prosent i samme periode.

6 rette?

1 Politiet skal etterforske yringer mot politikeren. Hva heter hun?

2 Hvorfor var 26. mai en spesiell dag i Oslo?

3 Hva heter byrådslederen i Bergen?

4 Hva heter ordføreren i Hammerfest?

5 Hva kalles området Stavan-ger, Sandnes, Sola og Randaberg?

6 Hvor mange kommuner er det i Vestfold og Telemark?

9 23 kommuner

5 Nord-Jæren

4 Marianne Sivertsen Næss

3 Roger Valhammer

9. november i fjor

2 Byen åpnet igjen etter å ha vært sosialt nedstengt siden

1 Lan Marie Berg

For 25 år siden

Kommunal Rapport

Storingsrepresentant Børre Rønningen (SV) mener heltidspolitikerne i fylkeskommunen er i ferd med å utvikle seg til en ny type lønnsadel.

Rønningen etterlyser retningslinjer og reglement for denne type politikere og ber Kommunenes Sentralforbund (KS) ta affære.

Ifølge SVs opplysninger var gjennomsnittslønnen for heltidspolitikerne i 1994 342.000 kroner og for fylkesordførere 371.014 kroner. To år etter har antall heltidspolitikerne og lønn gått i været.

7. juni 1996.

Ny kommunedirektør

MAY BRITT JENSEN (56)

♦ May Britt Jensen starta som kommunedirektør i Utsira 10. mai.
♦ Kjem frå stilling som fylkesmiljøvernsljef hos Statsforvaltaren i Rogaland. Har kommunal erfaring frå næringsutvikling, landbruk, miljøvern og kommuneplanlegging.
♦ Utdanning: Naturforvaltning og ressursøkonomi frå Norges landbrukshøgskole.
♦ Lønn: 875 000. Ingen avtale om etterlønn.

May Britt Jensen er på plass som ny kommunedirektør i Utsira kommune.

FOTO: ATLE GRIMSBY, UTSIRA KOMMUNE

Vil halde demokratiet ved like

May Britt Jensen ser kommunedirektørjobben som ein moglegheit til å vere med å halde ved like **GRUNNMUREN** i demokratiet; kommunestyret.

1 Kvifor søkte du denne stillinga?

- Eg hadde vore 12 år hos Statsforvaltaren og ønskte ein kjekk jobb til før eg blei pensjonist. Og så kjenner eg - og likar - den kommunale kvardagen frå arbeid i tidlegare Forsand, Rennesøy og Finnøy kommunar.

2 Kva er det viktigaste du tar med deg inn i stillinga?

- Arbeidserfaring frå dei andre kommunane og eit godt kontaktnett på regionalt og nasjonalt nivå.

3 Kva håpar du at medarbeidarane dine seier om deg når du ikkje høyrer det?

- Det testa eg i lunsjen. Eg spurte om det var greitt å seie blid, klok, kreativ og løysingsorientert. Det kunne eg godt seie, meinte dei. Og så sa dei at i tillegg at eg er eit godt menneske. Det var litt rørende etter så få dagar.

4 Sjølv om Utsira er ein liten kommune, er ikkje kom-**munedirektør jobben liten. Kva for refleksjonar gjer du deg om det?**

- Her må ein vere altmoglegmann - eller dame - og finne ut av ting. Gjere ting godt nok, perfekt går ikkje på alt. Og syne vilje til å få til løysingar. I eit lite samfunn er tilhøvet til innbyggjarane viktig. Eg er ein person dei kjenner, ikkje berre høyrer om. Det er kanskje den største skilnaden frå å leie ein annan og større kommune.

5 Korleis fortonar ein god arbeidsdag seg?

- Dei planlagde møta går på litt kortare tid enn planlagt. Og så får vi gjort ting i fellesskap betre enn aleine og gler oss i lag over det. Og når ting er vanskelege, er det og meir interessant og lærerikt. Ein god dag er fellesskap, framdrift og læring.

6 Kva er den største utfordringa i tilhøvet politikk og administrasjon?

- Det er ingen store utfordringar

for meg no her i Utsira. Her er eg blitt tatt godt imot. Det vil komme utfordringar, men eg ser lyst på tilhøvet til politikarane. Det er viktig å vere ryddig, og det er jobben min å hjelpe til her. Samarbeid og kontakt med lokalpolitikarar er ikkje ukjend land for meg, og det var ein viktig grunn til at eg søkte meg tilbake til kommunen. Her kan eg vere med å halde ved like grunnmuren i demokratiet; kommunestyret. Det burde vore studiepoeng for å sitte i kommunestyret. Det er enormt lærerikt. Eg har stor respekt for ordførarar som blir vald på ny av eiga befolkning.

7 Kommunalministeren kjem på vitjing. Kva er bodskapen til han?

- Eg ville snakka med han om det som er ei hjertesak for både statsråd Nikolai Astrup og meg; dei 17 berekraftmåla til FN, og kor viktige dei er som inspirasjon for kommunal berekraftig utvikling.

8 Kva gjer du for å kople av frå leiargjeringa - bortsett frå å gå ut i naturen?

- Eg gjer jo det og då. Likar godt å sjå sola gå i havet. Så reiser eg heim til Bømlo for å vitje mor mi og til Bergen for å lade opp hos kjærasten min. Når eg er stressa, roar eg ned med å hekla huer - ingen like så langt av hundrevis. Eg les og mykje. No les eg meg opp på lokalhistorie frå Utsira. Og kanskje er eg den kommunedirektøren i landet som er mest interessert i botanikk. Og så skriv eg haiku med foto på eiga gruppe på Facebook.

AGNAR KAARBØ

agnar@kommunal-rapport.no

May Britt Jensens lederråd

Ver tett på medarbeidarane

Ver tett på medarbeidarane når dei treng deg - og la dei få rom til å slå ut vengene elles.

Eg har komme til at ein må prøve å vera den leiaren medarbeidarane treng for å trivast

og yta sitt beste. Det kan vera litt ulikt kva behov det er, så ein må kunne sjonglere litt.

Vettet er jamt fordelt og medarbeidarar må få arbeidsrom, ansvar og tillit. Og bli sett og ha

leiarar og kollegaer å støtte seg til når det røyner på.

Du må be dei yte motstand mot deg når det trengst. Og så må ein arbeide jamt og trutt i lag med hovud, hjarte og hender. Og

feire det ein får til i fellesskap.

Nærleik gjev styrke og tillit gjev kraft.

DITT NYE ELEKTRISKE VERKTØY

OPPTIL 219/314 KM
EL-REKKEVIDDE**

925 KG
NYTTELAST

1 TONN
HENGERVEKT

ENOVA-STØTTE

Ønsker du et rimeligere bilhold er nyheten Proace Electric løsningen for deg. Det ferskeste medlemmet i Proace-familien lader raskt, har god rekkevidde og leveres i flere lengder. Få full oversikt og komfort med 360 graders ryggekamera, Apple CarPlay/Android Auto, nøkkelfri låsing og fabrikknavigasjon så du enkelt finner nærmeste ladestasjon.

Les mer og bestill på toyota.no

TOYOTA PROACE ELECTRIC

Pris fra 364 061,- eks.mva*

TOYOTA LADEBOKS

Be din forhandler om tilbud, inkludert montering.

Barnevernsreformen

Tiltak for å forebygge omsorgssvikt og plasseringer utenfor hjemmet og styrking av fosterhjemmene er sentrale temaer i forberedelsene av barnevernsreformen i Innherred-kommunene

Planlegger det «n

Kommuner over hele landet forbereder nå barnevernsreformen som trer i kraft ved nyttår. Det betyr nye arbeidsmåter, nye tiltak og **STØRRE ANSVAR**.

VERDAL

- Vi snakker om en kulturendring. Barn og unge skal vokse opp der de er fra. De skal ikke sendes bort, sier barnevernsleder Eli Bjøraas Weiseth i Levanger.

Kommunene i Trøndelag har lenge forberedt seg på reformen, som de kaller *oppvekstreform*, for å understreke målene bak: Ansvaret for barns oppvekstvilkår skal ligge hos kommunestyret. Forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer skal involvere *alle* i kommunen som jobber med barn.

Samtidig skal barnevernstjenestene bygge kompetanse og

utvikle egne tiltak.

Regionale nettverk

Forberedelsene i Trøndelag gjøres gjennom fem regionale læringsnettverk. Initiativet kommer fra Statsforvalteren, og deltakelsen er bred. Statsforvalteren har bidratt med penger til kurs og kompetanseheving.

Barnevernslederene Kommunalt Rapport møter, har møttes i nettverk siden høsten 2018. I tillegg til Weiseth er Bente Nestvold i Verdal og Ann Tove Storholmen i Innherred barnevern (Steinkjer, Inderøy og Snåsa) med her.

Lederne har samarbeidet før

og kjenner hverandre godt. Siden reformen ble vedtatt i 2017, har de analysert utfordringene i sine tre tjenester. De har vurdert hva de kan gjøre sammen, for få god arbeid i tiltakene.

- Å jobbe i nettverk gir kraft og energi, sier Nestvold.

Vil unngå plasseringer

En prioritert oppgave er å gi tiltak for at ungdom skal unngå flytting i fosterhjem eller institusjon. Det er også et mål for reformen.

- Vi har kommet til at vi ønsker å jobbe for å etablere et ambulente miljøteam, som kan hjelpe unge der de bor, forteller Nest-

vold.

Storholmen understreker at regionen deres, som strekker seg fra Snåsa i nord til Levanger i sør, er godt egnet til å utvikle samarbeid, både geografisk og når det gjelder utfordringer.

Barnevernslederene ser for seg et team på seks årsverk, og kanskje åtte ansatte, med ulike kompetanse. De må kunne jobbe med ulike metoder, tilpasset den enkelte ungdom og familie, som kan ha ulike problemer.

- Teamet må være robust og mangfoldig nok. Det kan vi klare med seks årsverk, sier Weiseth.

Ordførerne i de fem kommunene, alle fra Sp, ønsket å utrede

en felles, kommunal barnevernsinstitusjon - av økonomiske årsaker. For med reformen øker kommunenes egenandel for institusjonsplass kraftig, i likhet med andre egenandeler til statlige tiltak.

Men barnevernslederene ble hørt når det gjelder å jobbe forebyggende for å unngå plasseringer. Nå håper de at deres forslag om forebygging gjennom ambulente team får gjennomslag. Med positive politiske vedtak, kan teamene være på plass neste år.

Barnevernslederene viser til at de fleste unge som plasseres i institusjon, kommer tilbake til

Barnevernslederne Eli Bjørås Weiseth (f.v.), Bente Nestvold og Ann Tove Storholmen, samt fosterhjemsveilederne Marianne Slotte og Kari Betten er blant drivkreftene i arbeidet.

FOTO: LEIF ARNE HOLME

nye» barnevernet

hjemkommunen etter endt opphold. Da kommer de med ulike erfaringer, og har kanskje fått nye utfordringer de må jobbe med. I tillegg har mange allerede stigma i nærmiljøet som de må hankses med.

- De unge skal vokse opp der de er fra, ikke sendes bort og ikke stigmatiseres, sier Weiseth.

Ta vare på egne barn

At kommunen skal ta vare på sine barn der de bor, er en grunntanke i reformen som barnevernslederne støtter fullt og helt.

Derfor er det også et mål at ved omsorgsovertakelser, skal barn så langt mulig plasseres i nettverk eller familie. Da slipper de oppbrudd fra skole, fritidsaktiviteter og nettverk. Samtidig kan barna lettere holde kontakt med familien, når det er ønske-

lig.

Den nye barnevernsloven, som nå behandles i Stortinget, lovfester kravet om at fosterhjem i nettverk og familie skal vurderes først. Samtidig overtar kommunene finansieringsansvaret for ordinære fosterhjem. Egenandelene for spesialiserte fosterhjem og andre statlige tiltak øker.

Kommunene overtar også mer ansvar for veiledning av fosterhjem fra Bufetat. Det gjelder både å følge opp den enkelte familie og å lage et system for hele fosterhjemsoppfølgingen. (Se artikkel neste side).

Det er viktig fordi ni av ti barn som ikke bor hjemme, bor i fosterhjem. Mange fosterhjem «sprekker», og barn må flytte. Tallene er usikre, men en norsk studie fant at nesten halvparten av alle barn som bodde utenfor

hjemmet, flyttet mellom ulike typer tiltak.

Støtter retningen

De tre barnevernslederne støtter retningen i reformen. De ser store fordeler ved tidlig innsats, familievern, veiledning av fosterfamilier og samarbeid på tvers både innad i kommunene og mellom kommuner.

De betegner læringsnettverket som et godt forum for å forbedre deler av det reformen krever.

- I tillegg til det arbeidet vi gjør i læringsnettverket, der vi ser på felles tiltak, jobber hver enkelt kommune godt med lokale tilpasninger og løsninger på de nye oppgavene, sier de.

At kommunestyrets ansvar presiseres, ser de som positivt. De opplever også politikerne som mer engasjerte og interes-

serte enn før.

En plikt til årlig rapportering om barnevernet i kommunestyret er allerede lovfestet. I den nye barnevernsloven blir ansvaret tatt videre, og kommunene pålegges å lage en samordnet plan for forebyggingstiltak rettet mot barn og unge.

Ser store utfordringer

- Vi står overfor kjempeutfordringer. Alle som jobber med barn, må ta ansvar og komme inn i tiltaksarbeidet tidligere. Dette må vi rigge oss for, og sammen utvikle nye arbeidsmåter, sier Nestvold.

De er mest bekymret for økonomien. Forebygging gir gevinster, men koster også penger.

- Det blir en krevende kamp om ressurser, sier barnevernslederne.

Særlig uheldig er det at de øre-

merkede statlige tilskuddene til stillinger i barnevernet kuttet samtidig som reformen innføres, synes de.

RAGNHILD SVED

ragnhild@kommunal-rapport.no

BARNEVERNSREFORMEN

Mål: Mer forebygging og tidlig innsats. Mer samarbeid på tvers av sektorer og kommuner. Bedre kommunal styring.

♦ Mer ansvar for ordinære fosterhjem overføres fra staten til kommunene.

♦ Kommunenes andeler ved bruk av statlige tiltak øker.

♦ Kommunene får lovfestet plikt til søke fosterhjem i barnets nære familie eller nettverk.

♦ Reformen trer i kraft 1. januar 2022.

Barnevernsreformen

Marianne Aamdal Slotte (t.v) og Kari Rakstang Betten jobber med å lage system og struktur for veiledning av fosterforeldre og foreldre til barn i fosterhjem.

FOTO: LEIF ARNE HOLME

Styrker arbeidet med fosterhjem

Kommunene får større ansvar for fosterhjem fra nyttår. I Trøndelag har barnevernstjenestene fått støtte fra Statsforvalteren til å **ANSETTE RESSURSPERSONER** på feltet - i ett år.

VERDAL

Med barnevernsreformen samles mer av ansvaret for fosterhjem i kommunene. De overtar fra Bufetat alt ansvar for veiledning og oppfølging etter at barnet har flyttet i fosterhjem.

Bufetat har i dag har ansvaret for den generelle veiledningen av fosterhjem, i form av gruppeveiledning til alle fosterhjem det første året etter at barnet har flyttet i fosterhjem. Dette overføres nå til kommunene.

Svakheter

Tilsyn tidligere har vist store svakheter i kommunenes oppfølging av barn i fosterhjem, og mangelfull oppfølging av fosterforeldre. Tanken er at et mer helhetlig ansvar plassert i omsorgskommunen skal bedre tilbudet, korte ned ventetiden på fosterhjem og forenkle regelverket.

I Trøndelag har alle de fem læringsnettverkene som er opprettet, fått penger fra Statsforvalteren å ansette fagfolk innen fosterhjem i ett år. Nettverket på Innherred har fått to stillinger, med Verdal som vertskommune.

Hva som skjer når året med finansiering fra Statsforvalteren er omme, er uavklart.

- Oppgavene krever at kommunene samarbeider, ikke bare seg imellom, men også regionalt og nasjonalt. Barn er plassert i fosterhjem over hele landet, og for å gi gruppeveiledning, må vi samarbeide, sier Kari Rakstang Betten, én av de to ansatte i Innherred.

Hun har ti års bakgrunn fra det kommunale barnevernet. Kollegaen Marianne Aamdal Slotte har jobbet 12 år i Bufetat, hovedsakelig med opplæring av fosterhjem.

- Vi utfyller hverandre, og vi er heldige som er to som jobber med dette. Ikke alle barnevernstjenester har det, sier de.

Veiledning

Deres oppgave er å bidra til å lage system og struktur for veiledning av *fosterforeldre*. Dette med utgangspunkt i oppgavene kommunen har i dag, og de nye som de overtar fra staten. I tillegg skal de gjøre en tilsvarende jobb når det gjelder *foreldre* som har barn plassert i fosterhjem.

- Barnevernstjenestene gir i dag mye god veiledning på disse områdene, og en stor del av det vi holder på med, er å sette dette i system, sier Betten.

Økt oppmerksomhet mot foreldre med barn i fosterhjem er delvis en konsekvens av dommene mot Norge i Den europeiske menneskerettighetsdomsto-

len (EMD). De fastslår at barn skal ha et godt samvær med foreldrene, og at tilbakeføring skal være et mål.

- Vi har mye oppmerksomhet rettet mot foreldre etter omsorgsovertakelse. Mange av dem har fått veiledning tidligere, uten at de lyktes med å beholde barna. Da er det krevende å ha noe å bidra med. Det viktigste er å møte dem med respekt, lytte og hjelpe dem til å se på sin egen rolle, sier Betten.

- Dette er foreldre som nettopp er blitt underkjent i foreldrerollen, og fått høre at alt de har gjort er feil. Det er der vi må møte dem.

Samarbeid avgjørende

Å få til et godt samarbeid mellom foreldre, fosterforeldre og barnevernet, anser veilederne som avgjørende - og en gave til barna.

For å gjøre barna trygge i den nye omsorgssituasjonen, legger de også stor vekt på å ta vare på noe av hverdagskulturen de er vant med.

- Det som har vært kos hos foreldrene, kan bli med til fosterhjemmet. Det gir anerkjennelse til foreldrene og trygghet for barna. Det kan være noe så enkelt som å sitte under et pledd og spise nudler, sier Slotte.

For å få til gode samvær, er avklaring av forventninger, behov og roller helt nødvendig, understreker veilederne. Og spesielt viktig er det at barnas stemme kommer klart fram for alle parter.

Slik kan kommunene beskytte folkevalgte

Kommunene må ha gode rutiner for hvordan **HÅNDBTERE TRUSLER** og hatytringer mot folkevalgte, mener KS.

KS vurderer nå hvordan organisasjonen kan følge opp arbeidet med å sikre landets lokalpolitikere mot hets og trusler. Temaet er blitt aktualisert etter at Oslo-politiet har innledet etterforskning av truslene mot Oslo-byråd Lan Marie Berg (MDG).

Mens trusler mot stortingsrepresentanter og statsråder er regulert i straffelovens § 115, finnes det ingen bestemmelser som gjelder vern av lokale folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner.

KS krevde allerede i januar at lokalpolitikere må få samme lovbeskyttelse mot trusler som rikspolitikere.

- Vi vurderer nå hvordan vi skal ta dette videre, blant annet i lys av partienes landsmøter og behandling av stortingsvalgprogrammer, sier KS-leder Bjørn Arild Gram.

Mangler oversikt

Bakgrunnen for kravet er en rapport om hatefulle ytringer og trusler mot lokale folkevalgte, laget av Advokatfirmaet Lund & Co og Ipsos på oppdrag for KS.

Ifølge rapporten finnes det ingen oversikt over rettsavgjørelser som direkte gjelder trusler, hatefulle ytringer og andre straffbare ytringer rettet mot lokale folkevalgte.

«Det lave antall saker skyldes neppe at lokale folkevalgte ikke blir utsatt for straffbare ytringer. Det kan både skyldes at forhold ikke anmeldes eller at anmeldelser blir henlagt. Det kan også skyldes at en del anmeldte forhold avgjøres ved forelegg som vedtas av gjerningspersonen», står det i rapporten.

I dag ligger ansvaret for å etterforske og påtale trusler mot lokalpolitikere hos det enkelte politidistrikt, mens det er Politets sikkerhetstjeneste (PST) som

Politiet skal etterforske ytringer mot Oslo-byråd Lan Marie Berg (MDG). Politiet skal blant annet vurdere om ytringene anses som hensynsløs atferd og oppfordring til straffbare handlinger.

FOTO: MAGNUS K. BJØRKE

har ansvaret når det gjelder stortingsrepresentanter og statsråder.

Anbefaler tiltak

I en KS-undersøkelse fra 2019 svarer litt over 4 av 10 lokalpolitikere, at de hadde blitt utsatt for hatefulle ytringer eller konkrete trusler.

Mange oppga at de hadde vært redde, at truslene hadde ført til

begrenset talefrihet rundt politiske temaer eller at de hadde unnlatt å engasjere seg i spesifikke saker. Flere hadde også bestemte seg for å slutte i politikken.

KS-leder Bjørn Arild Gram mener det er viktig at kommuner og fylkeskommuner har gode rutiner for å håndtere trusler og hatytringer.

Han viser til de anbefalte tiltakene i rapporten:

◆ Integrere ivaretagelse av folkevalgte som utsettes for trusler med mer i krise- og beredskapsplan.

◆ Opprette en fast kontaktperson og prosedyrer for oppfølging av folkevalgte som utsettes for trusler med mer. Kontaktpersonen bør stå ansvarlig for kommunikasjon med politiet i forbindelse med sikkerhetstiltak og anmeldelser/meldinger om straffbare forhold rettet mot folkevalgte.

◆ Be om fast kontaktperson i politiet for spørsmål om folkevalgtes sikkerhet. Samarbeidsavtalen mellom kommune og politi bør omhandle lokale folkevalgtes sikkerhet. Dette bør også være tema i politirådet.

◆ Tilby adgang til bedriftshelse-tjeneste for psykososial støtte til folkevalgte som har behov for det og motivere utsatte folkevalgte til å benytte seg av tilbudet.

- Må tåle sterke meninger

I rapporten oppfordres også de politiske partiene til blant annet å opprette folkevalgtnettverk på tvers av kommuner for erfaringsutveksling og gjensidig støtte.

Det understrekes samtidig at folkevalgte må tåle at borgerne, som de representerer, kan uttrykke sterke meninger om dem som personer og om deres politiske synspunkter, utspill og vedtak.

«Mye av det som i dagligtalen omtales som hat, hets, sjikane mv. ligger innenfor ytringsfriheten, selv om mange kan oppfatte ytringene som uønskede», heter det i rapporten.

Se også leder side 15.

ELIN SVENDSEN

elin@kommunal-rapport.no

INTEGRERING

Beredskap mot sosial kontroll

Kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby og barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad ber kommunene opprettholde beredskapen for å hindre sosial kontroll mot barn.

- Hver sommer opplever noen barn og unge at de blir tatt til utlandet og holdt mot sin vilje. Dette vil nok også kunne skje denne sommerferien, til tross for reiserestriksjoner på grunn av pandemien, sier Melby (V).

- Å forebygge at unge tas med til utlandet mot sin vilje er viktig, og kan bidra til å forhindre at den unge utsettes for forhold som krenker deres rettigheter eller forhold som er straffbare i Norge, sier Melby. (©NTB)

DISTRIKT

Posten og KS samarbeider

KS og Posten skal samarbeide om nye løsninger som kan bidra til det gode liv for innbyggerne, spesielt i distriktene.

- Samarbeidet er spennende. Norge står foran enorme demografiske utfordringer som krever endring i hvordan vi sikrer sosial og økonomisk bærekraft. Samtidig står velferdssystemet vårt sterkt og vi skal også i årene som kommer sørge for innbyggernes tilgang til likeverdige tjenester, sier Kristin Weidemann Wieland, direktør for forskning, innovasjon og digitalisering i KS i en pressemelding.

Målet er å utforske om ulike aktører, på tvers av både sektorer og forvaltningsnivåer, kan skape velferd på nye måter i lokalsamfunnene.

- Vi kan bidra til å løse oppgaver som befolkningen vil trenge i fremtiden, aktivere lokalt næringsliv og skape attraktive lokalsamfunn, sier konsernsjef Tone Wille i Posten Norge,

ØKONOMI

Solid skattevekst

Skatteinntektene for kommunesektoren lå «foran skjemat» ved utgangen av april. 66,5 milliarder kroner utgjør 5 milliarder mer enn ved samme tidspunkt i 2020.

Ifølge ferske tall fra SSB utgjør det en økning på 8,2 prosent, sammenlignet med slutten av april 2020. Da var den samlede skatteinntekten på rundt 61,5 milliarder kroner, en halv milliard mer enn ved utgangen av april i 2019.

Milliardene fordeler seg med 55,2 milliarder kroner på kommunene og 11,3 på fylkeskommunene. For kommunene er økning på 8,4 prosent, for fylkeskommunene på 7,2 prosent.

MARTE DANBOLT

marte@kommunal-rapport.no

Passe fornøyd med ny kommune

Hver femte **LOKALPOLITIKER** i undersøkelse synes den nye kommunen fungerer dårlig.

Det går fram av Kommunal Rapports lokalpolitikerundersøkelse.

1.828 lokalpolitikere fra hele landet har svart på undersøkelsen, som ble gjennomført i april/mai i år. Spørsmålene som gjelder de nye kommunene, er besvart av 685 personer.

I undersøkelsen ble følgende spørsmål stilt: Hvordan synes du den nye kommunen fungerer?

Fungerer «ganske godt»

42 prosent svarte at den nye kommunen fungerer «ganske godt», 9 prosent «svært godt». Vel halvparten sier seg altså mer eller mindre fornøyd med den nye kommunen.

14 prosent synes den nye kommunen fungerer «ganske dårlig» og 5 prosent «svært dårlig». Det betyr at hver femte lokalpolitiker er mer eller mindre misfornøyd med den nye kommunen sin.

Så mange som 29 prosent har ikke tatt stilling eller vil ikke svare på spørsmålet om hvordan den nye kommunen fungerer.

Men mange har benyttet anledningen til å fortelle med egne ord hva de mener er de største utfordringene etter sammenslåingen. Totalt har 488 av de 685 politikerne beskrevet en eller flere utfordringer i kommentarfeltet i undersøkelsen.

Svarene er i utgangspunkt gitt anonymt. Kommunal Rapport

har innhentet tillatelse til å gjengi enkelte av kommentarene med fullt navn.

«Jeg synes stort sett det meste går bra», skriver Hans A. Hveem (H) i Asker.

«Ingen utfordringer», melder Håkon Fossmark (MDG) fra Stavanger.

Men de fleste ser utfordringer. Blant dem er Randi Walderhaug Frisvoll (KrF) i Ålesund. Hun er bekymret både for økonomien, demokratiet og de folkevalgtes kår med lang reisevei, og for innbyggerinvolveringen.

Den ferske undersøkelsen omfatter alle kommunestyrets medlemmer, ikke bare ordførere. Lokalpolitikere som har

Ukas varaordfører

Tokke har 2.200 innbyggere og mye vakker natur. Å bevare to natur- og friluftsområder som var planlagt utbygd var det viktigste for Solveig Benedikte Nes da hun ble varaordfører.

FOTO: PRIVAT

Fersk varaordfører satses på plass på Stortinget

MDG-gruppa i Tokke, inkludert varaordfører Solveig Benedikte Nes, var fersk ved valget. Nå har hun fått **SMAKEN PÅ** politikk, og vil gjerne på Stortinget.

- Senterpartiet har ordføeren, og MDG har varaordføeren. Hvorfor ble samarbeidet slik?

- Valget skapte det resultatet. MDG kom i vippeposisjon. Vi forhandlet med både Ap/SV og Sp, og fant ut at vi hadde mest igjen for samarbeid med Sp. Det var første gang MDG stilte til valg i Tokke, og vi gikk fra null til 9,8 prosent.

- Hva var det viktigste politiske gjennomslaget partiet ditt fikk i forhandlingene da dere dannet flertall?

- Vi laget en samarbeidsavtale som vi var godt fornøyd med. Det var særlig viktig for oss å jobbe for å bevare to natur- og friluftsområder. Det ene var et område med fin furuskog ved innsjøen Bandak i kommunesentret Dalen. Der var det snakk om å bygge leiligheter, men vi vil bevare det intakt. Det andre er elva gjennom Lårdal hvor kraftlaget vil bygge et småkraftverk. Tokke er en kraftkommune, og over 90 prosent av vannressursene våre er brukt til kraft. Da har vi fått et vedtak i kommune-

styret om at vi ikke ønsker å bygge ut elva. Konsesjonen er gått ut, og NVE gitt forlenget konsesjon. Kraftlaget har klaget, og klagen ligger i Olje- og energidepartementet (OED). Der står den saken. Jeg er også fornøyd med at vi har fått god representasjon i styrer og utvalg. Vi er helt ferske politikere alle sammen, men jeg synes vi har klart oss bra. I starten var det litt famlende, men vi har jobbet oss sammen. Det har vært mye å lære, men jeg vil rose våre samarbeidspartnere og alle i kommunestyret for å være romslige og ha tatt godt imot oss.

- Er det sant som de sier at varaordføreren går dit det er kaffe og ordføreren dit det er middag?

- Det er ganske naturlig at det er sånn når ordføreren er den eneste heltidspolitiker. Men det hender jeg får prøve meg også. Jeg har fått representere på flere spennende møter på ulike nivåer. Av det mer eksotiske har jeg åpnet en badestrand og fått ønske kanalbåten velkommen for sesongen, Dalen er jo endestasjon for Telemarkskanalen.

Vielser er det også blitt.

- Hvordan er arbeidsfordelingen mellom deg og ordfører?

- Vi har ingen fast arbeidsfordeling. Vi deler oppgaver etter behov og interesser, og har en god dialog. Siden korona brøt ut er jeg fast i kriseledelsen. Der har vi hyppige møter, og en av oss er alltid der. Vi har hatt lite smitte, så vi har vært heldige og flinke.

- Hvilke varaordføreroppgaver liker du best?

- De ukentlige samarbeidsmøtene på ordføreres kontor med etatssjefer og kommunedirektør. Det er lærerikt å være med på, særlig siden jeg er ny som politiker.

- Er arbeidsbetingelsene dine gode eller er det noe du ville ha endret på?

- Det er litt krevende å balansere ulike roller, og å avgrense varaordførerrollen. I en drømmesituasjon skulle jeg gjerne hatt mer frikjøp. Men ut fra kommunenes størrelse og økonomi er det ikke realistisk å

endre på noe. Men det føles noen ganger som jeg har to fulle jobber. I tillegg har jeg tre unger som skal følges opp.

- Hva er den største utfordringen i din kommune?

- Det er å kombinere bærekraft og motkraft. Vi vil gjerne være med på den store omstillingen med kutt i CO₂-utslipp og flere grønne arbeidsplasser. Men vi har negativ folketallsutvikling, og det setter noen premisser for handlingsrommet. Vi må styrke hele regionen vår - hele Vest-Telemark. Vi trenger tilflytting, og har nettopp kartlagt 900 småbruk i regionen hvor det ikke er fastboende. Mange blir brukt som fritidshus, men vi ønsker å motivere eierne til å selge eller leie ut. Jeg tror mange av disse eiendommene er attraktive for folk som vil ut av byen. I tillegg jobber vi aktivt med å regulere flere boligtomter i hele kommunen.

- Hvor lenge har du vært politisk aktiv?

- Jeg er en «late bloomer». Jeg meldte meg inn i MDG i 2015, og

kom raskt inn i partistyret i Vest-Telemark. Når man bor på mindre steder, ser man at det betyr noe å delta politisk.

- Blir du ordfører noen gang?

- Målet mitt nå er å bli stortingsrepresentant. Jeg er førstekandidat for MDG i Telemark. Sjansene er sånn passe, men det hadde vært spennende.

STONE HOLMQUIST
tone@kommunal-rapport.no

VARAORDFØRER SOLVEIG BENEDIKTE NES

♦ Parti: MDG.

♦ Alder: 43 år.

♦ Varaordfører siden: 2019.

♦ Flertallskonstellasjon: Sp og MDG har flertall, men har med seg KrF.

♦ Frikjøp: Har ulønnet permisjon (20 prosent) fra stillingen som biblioteksjef.

♦ Godtgjøring: 10 prosent av ordfører godtgjøring som er 85 prosent av stortingsrepresentanters godtgjøring.

Hver dag.

Vil du vite hva som skjer i Kommune-Norge?

Da trenger du Kommunal Rapport Total.

Som abonnent får du daglige nyheter i nettavisen, dypere innsikt i ukeavisen og i tillegg - søkbart arkiv, med innhold fra ukeavisen tilbake til 2007.

Kun

3.790,-

Pr. år

Ingen kjenner Kommune-Norge bedre.

Kommunal Rapport

kommunal-rapport.no

Arkiv

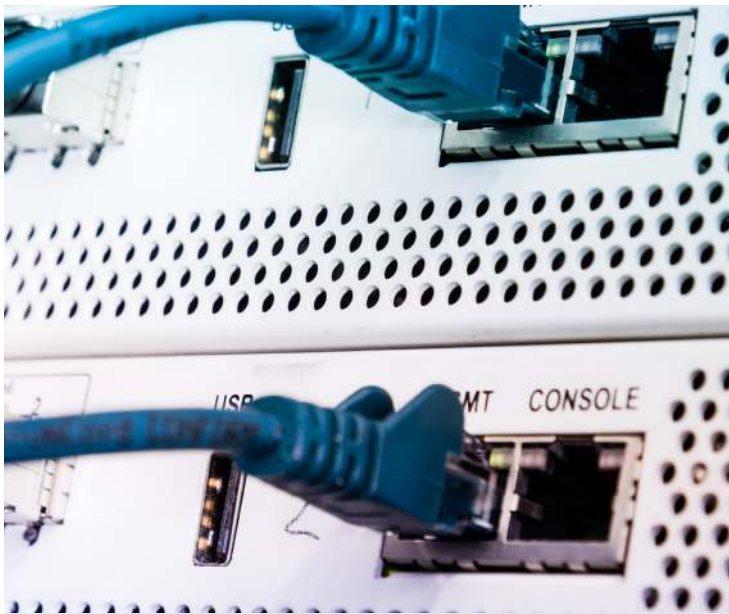

FOTO: COLOURBOX.COM

VEIEN TIL ET GODT ARKIV

Når Arkivverkets rådgivere kommer på tilsyn, ender det gjerne med at de finner feil og mangler som må rettes. Men gjennomfører du Arkivverkets **10 tips til god dokumentasjonsforvaltning**, tipper vi du kommer til å stå ganske sterkt i møte med tilsynet:

1 Bestem og dokumenter hvem som gjør hva, og hvem som har ansvaret

Få med alle deler av arkivarbeidet i hele organisasjonen. Pass på at alle kjenner sin rolle, oppgaver og ansvar. Husk arkiv-perspektivet ved endringer i for eksempel organisasjonsstruktur eller datasystemer.

2 Vit hva dere lager, hvilke regler som gjelder og hvordan dere redder det til slutt

Dette er en vesentlig del av arkivplanen. Den skal beskrive hvordan arkivarbeidet er organisert, hvilke rutiner som gjelder, hva arkivet består av og hvordan det skal tas vare på.

3 Vit hvor den elektroniske dokumentasjonen er

Ha oversikt over alle elektroniske systemer som danner og inneholder arkiv - det er ikke bare sakarkivet og det er ofte flere enn man tror. Kartlegg hva som skal tas vare på, og hvor lenge.

4 Lag gode rutiner for alt av elektronisk arkiv

Gode rutiner reduserer risiko og hever kvaliteten på arkivet. De skal beskrive ansvarsforhold, arbeidsrutiner og systemteknisk informasjon for alle fullelektroniske systemer som styrer arkivering eller tilgang til arkivdokumenter.

5 Bestem hvordan dere skal kvalitetssikre dokumentasjonen

God kvalitetssikring er avgjørende for tilliten til dokumentasjonen som finnes i arkivet, og for at journalen skal fungere som et verktøy både internt, for innbyggerne og pressen.

6 Ha en plan for «den elektroniske evigheten»

Å bevare elektronisk arkivmateriale trygt og tilgjengelig over lang tid krever kunnskap og langsiktig planlegging.

7 Rydd kjeller og loft

Eldre og avsluttet papirarkiv skal ordnes, pakkes og merkes. Det kan være tidkrevende arbeid, så ha en plan for når og hvordan det skal skje.

8 Oppbevar gamle papirarkiver riktig

Arkivene skal være sikret mot vann, brann, skadedyr og andre fysiske farer. Materialet skal være tilgjengelig for dem som skal bruke det, og ikke for andre.

9 Samarbeid med andre

Sørg for faglig påfyll og deling av kompetanse. Det finnes mange som jobber med de samme problemstillingene.

10 Hjelpen finnes – bruk den!

Utnytt kompetansen dere har tilgang på hos IKA eller fylkesarkiv. Bruk Arkivverkets veiledninger og webinarer, eller be om konkret hjelp.

- Hjerttet i O

- Hvis ikke **ARKIVET FUNGERER** som det skal, vil resten av tjenesteproduksjonen i kommunen bli påvirket, sier arkivleder Sigrid Janne Moen i Surnadal.

Moen beskriver arkivet hun bestyrer, som hjertet i organisasjonen. Derfor mener hun det er svært viktig at toppledelsen i kommunen forstår hvor viktig arkivtjenesten er. Arkivarbeidet må være en del av det strategiske arbeidet.

Lukker avvik

Arkivet i Surnadal kommune jobber i disse dager med å slutføre jobben med å lukke avvik etter at Arkivverket i fjor holdt tilsyn. Resultatet ble åtte pålegg hvorav sju er lukket og ett gjenstår, men fristen for å rette opp dette er heller ikke gått ut ennå.

Surnadal får ros fra Arkivverket for feilfritt å rette opp manglene på første forsøk.

- Det å ha tilsyn var veldig positivt og lærerikt. Både ledelsen og vi på arkivet var involvert, forteller Moen.

Hun mener tilsynet gir økt oppmerksomhet i kommuneledelsen om arkivtjenesten.

Etter tilsynet startet jobben med å rette feil.

Laget handlingsplan

- Det første vi gjorde var å lage en handlingsplan med tidsfrister hvor vi skrev hvordan vi ville jobbe for å lukke avvikene. Arkivverket hadde satt noen tidsfrister, og vi så ikke noen hensikt i å endre på dem. Vi tenkte at:

ARKIVVERKETS TILSYN

◆ Arkivverket er tilsynsmyndighet for kommunenes arkivtjeneste og tilsynet er et såkalt **lovlighetstilsyn**.

◆ Målet med tilsynet er å finne ut om kommunen oppfyller kravene satt i **arkivloven** og tilhørende forskrifter.

◆ Kommunene som får tilsyn blinkes ut ut fra en **risikoanalyse** som Arkivverket har gjort - altså risikoen for at kommunen har feil og mangler i arkivet. I tillegg vektlegges det blant annet om kommunen har hatt tilsyn før, om det er avvik fra tidligere tilsyn som ikke er lukket og de svar som kommunen selv gir i en årlig arkivundersøkelse.

◆ Arkivverket mener 10 prosent av alle kommunale virksomheter har **høy risiko**, noe som innebærer «stor sannsynlighet for hendelser som kan føre til brudd på rettigheter og rettsikkerhet for enkeltmennesker».

«Nå starter vi og så jobber vi mot å overholde disse fristene». Det har vi klart så langt, sier Moen.

Av de åtte påleggene kommunen fikk, så var nok en del allerede kjente problemstillinger. Men tilsynet fikk også nye ting opp på bordet.

- Det gjelder blant annet noen innstillinger i fagsystemer som har gjort at dokumenter kom over feil i sak- og arkivsystemet. Dette hadde vi ikke fanget opp, og det kom litt som en overraskelse, sier Moen som legger til at feilen er rettet opp.

Nå gjenstår det å oppdatere arkivplanen, noe som må kunne sies å være en gjenganger i Arkivverkets tilsynsrapporter. For Surnadal sin del ble det påpekt at planen ikke var dekkende for arkivholdet i kommunen. Det manglet blant annet oversikt over de aktive arkivseriene som utgjør dagligarkivet og lister over bortsatte, eldre og avsluttede arkiv.

Millionkostnad

Å lukke avvikene innenfor tidsfristene har også hatt en kostnadsside. Moen sier at det har vært jobbet mye overtid, men at det har vært aksept for dette både hos fagforening og ledelse.

I tillegg samarbeider kommunen med IKA Møre og Romsdal. Det samarbeidet kom til nytte da Arkivverket påpekte et betydelig etterslep på ordning av det historiske papirarkivet. IKA Møre og Romsdal kartla papirarkivene og ga kommunen et prisoverslag på 2,6 millioner kroner for å få det i orden.

- Vi la fram en sak for formannskapet og kommunestyret og den gikk gjennom enstemmig. Vi fikk bevilget pengene som vi trengte, og da var vi egentlig i mål med det avviket som vi forventet var det vanskeligste å komme i mål med, sier Moen.

Hun sier avtalen med IKA Møre og Romsdal skal gå over tre år og omfatter cirka 500 hyllemeter med arkiv. Den første forsendelsen fra Surnadal til det interkommunale arkivet går i september i år.

Moen mener samarbeidet med IKA Møre og Romsdal er veldig verdifullt. Både med tanke på det historiske arkivet, men også for bevaring av elektronisk arkivmateriale som kommunen får mer og mer av. Det interkommunale arkivet stiller med kompetanse, personellressurser og lag-

ringsplass som kommunen har god bruk for.

Arkivverkets undersøkelse om arkivhold fra i fjor viser at mange kommuner mener de ikke får nok ressurser til å gjennomføre arkivarbeidet. Også Moen kunne tenkt seg en større andel av budsjettet.

- Slik situasjonen er i dag for kommunene med mange innsparinger og nedskjæringer så ser jeg ikke for meg at vi kan forvente å få så mye mer enn det vi har fått, sier Moen. Hun er glad for at en midlertidig 60 prosent stilling opprettet ved innføringen av nytt sak- og arkivsystem nå er gjort fast.

Hun mener utfordringene for å få til et godt arkiv kan være like store i små kommuner som i store kommuner, ettersom kravene som skal oppfylles er de samme.

- Mesteparten av tida vår går til den daglige driften med post og journalføring og slike ting. Å få tid til de mer overordnede oppgavene er en stor utfordring, sier Moen.

Viktig med god forankring

Penger er heller ikke alt. Det er mer som skal til for å få til en god arkivtjeneste, mener Moen

- Det er viktig det med forankring i ledelsen. Det er arkivet som er hjertet i organisasjonen. Hvis ikke arkivet fungerer som det skal, vil resten av tjenesteproduksjonen i kommunen bli påvirket av dette. Og det er viktig at arkivet blir tatt med på strategiske beslutninger, at det kommer tidlig inn i prosesser med anskaffelser av nye systemer og ikke minst ved utfasing av gamle system, sier hun.

Hun vektlegger også betydningen av å plassere ansvaret for de ulike delene av arkivarbeidet. Dessuten forteller hun at i tillegg til å delta i IKA Møre og Romsdal, er kommunen med i et interkommunalt samarbeid, IKT Orkide. Det består av ni nordmørskommuner, hvor det er en egen fagnettverksgruppe for sak og arkiv.

- Her er det verdifull kompetanse som vi kan dra nytte av, vi deler erfaringer for vi har mange felles systemer og løsninger. For oss har det vært veldig viktig for å få et godt arkiv, sier Moen.

Organisasjonen

Arkivleder Sigrid Janne Moen i Surnadal kommune mener utfordringene for å få til et godt arkiv kan være like store i små kommuner som i store kommuner, ettersom kravene som skal oppfylles er de samme. FOTO: INGVEIG NORDVIK-BERGSTAD

Kommunenene får seks pålegg i snitt

Det er sjelden en kommune kommer seg gjennom et tilsyn fra Arkivverket uten at det blir funnet feil og mangler.

Blar man seg gjennom tilsynsrapportene som Arkivverket publiserer, går mange av de samme manglene igjen. I snitt får kommunene seks pålegg etter tilsyn, her er noen av dem:

Arkivplan

En arkivplan er en samlet plan over arkiv og arkivfunksjoner. Skal vise hva arkivet omfatter og hvordan det er organisert. Dessuten skal den vise hvilke instruksjoner, regler og planer som gjelder for arkivarbeidet. Vanlige feil er at planen ikke er oppdatert og at

den ikke gir oversikt over alle systemer kommunen har.

Uttrekk

Kommunenene har blitt flinkere til å ta uttrekk, men Arkivverkets arkivundersøkelse for 2020 viser at 32 prosent av dem som svarte på undersøkelsen, aldri hadde tatt uttrekk fra de elektroniske systemene sine.

Uttrekk betyr å hente ut bevaringsverdige data og elektroniske dokumenter på en måte som gjør at det er egnet for langtidsbevaring. Forskjellen fra en

vanlig kopi ligger blant annet i at uttrekket skal gjøres uavhengig av det originale systemet, det skal følge med metadata, det skal dokumenteres hvordan uttrekket er gjort, og det skal sikres mot endring i ettertid.

Ved aldri å ta uttrekk risikerer man at den elektroniske informasjonen til slutt går tapt blant annet fordi systemene blir utdaterte.

Papirarkiv

En del kommuner har ikke full oversikt over gamle avsluttede

papirarkiv. Disse skal ordnes og listeføres slik at det går an å finne fram i dem. Dessuten finner Arkivverket innimellom at slike arkiv blir oppbevart i rom som ikke er egnet, det kan være fare for vannlekkasjer, brann eller at uvedkommende lett får adgang.

Elektroniske systemer

En kommune kan ha mange ulike elektroniske systemer og fagsystemer med elektronisk arkivering. Kommunenene har ikke alltid oversikt over hvilke systemer de faktisk har i bruk eller

hvilke som har gått ut av bruk.

Kommunenene må også vite hva slags informasjon i disse systemene som skal tas vare på for langtidsbevaring og hva som kan kasseres. I slike arkivsystemer ligger det ofte viktig rettighets- og forvaltningsdokumentasjon.

Innbyggere kan miste muligheten til innsyn i sentral informasjon om seg selv, hvis kommunen ikke har kontroll på de elektroniske systemene.

Kommunebarometeret

Konstituert rådmann Finn Arne Askje i Tokke kommune kan glede seg over kommunens gode resultater i Kommunebarometeret.

FOTO: TOKKE KOMMUNE

Gode skoleresultater gir besparelser i sosialhjelp

Langsiktig arbeid har gjort Tokke til **EN AV DE BESTE** skolekommuner i Kommunebarometeret. Skolearbeidet gir også gunstige effekter i sektoren for sosialhjelp.

- Det er veldig gledelig å se at vi ligger i toppen i sosialhjelpssektoren. Det gjøres en god jobb, og vi ligger veldig lavt i ytelse særlig i aldersgruppen under 30 år, sierstituert rådmann Finn Arne Askje i Tokke.

Godt arbeid av Nav

Som i de fleste andre sektorene i Kommunebarometeret finnes det en rekke gjengangere i toppen av sektoren for sosialhjelp.

Tokke er en av kommunene som har lang tradisjon for å ligge i det øverste sjiktet. Vestfold og Telemark-kommunen ser i år ut til å gjøre sitt beste resultat i barometeret noensinne. I sektoren for sosialhjelp utmerker kommunen seg med svært lave tall når det gjelder andelen unge innbyggere som mottar sosial-

hjelp. Tallene for Tokke er omtrent halvparten så høye som de fleste andre kommuner i landet. Bak de gode tallene ligger et bevisst arbeid over tid.

- En del av hemmeligheten er at Nav gjør en veldig god jobb med å sysselsette de som står uten arbeid, og de følger opp denne gruppen på en svært god måte. Dette bidrar til å redusere andelen mennesker som mottar sosialhjelp, sier Askje.

Skoleresultater med effekt

Den andre delen av hemmeligheten bak de sterke tallene i sektoren mener rådmannen ligger i kommunens gode arbeid med å forbedre elevenes resultater i grunnskolen. Å heve elevenes grunnskolepoeng bidrar til å øke gjennomføringsgraden i videre-

gående skole.

Askje viser til at økt gjennomføringsgrad på sin side bidrar til å redusere andelen unge innbyggere som blir mottakere av sosialhjelp.

- Vi har jobbet langsiktig med å heve mestringsnivået blant elevene i grunnskolen. Vi vet at bedre mestring i grunnskolen påvirker gjennomføringsevnen i videregående opplæring, og synergiene er synlige når vi ser på andelen mottakere av sosialhjelp, sier Askje.

Gunstig arbeidsmarked

Tallene for Tokke i grunnskolesektoren i Kommunebarometeret belyser sammenhengen rådmannen viser til. Grunnskolepoengene til avgangselevne er i landstoppen, det samme er kom-

petansen blant lærerne på ungdomstrinnet, og gjennomføringsandelen i videregående skole er også blant de beste i landet.

- Vi ser at høyere mestringsnivå fører til at flere unge tar seg utdanning, og de kommer lettere i jobb sier Askje.

Tokke er en kraftkommune med en solid økonomi. De forskjellige kraftselskapene i kommunen sysselsetter mange av innbyggerne. Ved utgangen av april var ledigheten i Tokke 1,6 prosent, noe som er langt under landsgjennomsnittet på 4 prosent. De gunstige sysselsettningstallene har også en positiv effekt på sosialbudsjettet.

- Det er en sammenheng mellom et godt arbeidsmarked og at mange unge tar seg utdanning.

Når Nav i tillegg gjør en veldig god jobb, blir det et godt resultat, sier Askje.

Nykommer fra nord

Andre kommuner som befinner seg i toppsjiktet i sosialhjelpssektoren, er Møre og Romsdalskommunen Sula, Innland-kommunen Nordre Land og Vestland-kommunen Birkeland.

Dette er kommuner som stort sett har vært å finne i toppen av denne sektoren de siste årene.

En nykommer fra nord er Karlsøy. Kommunen med drøyt 2.200 innbyggere har forbedret seg i over halvparten av nøkkeltallene i sektoren det siste året, og med dette har Karlsøy klatret fra en tidligere «midt på treet-plassering» til å være en av de beste i landet.

KOMMUNEBAROMETERET: SOSIALHJELP

Kommunene som ligger best an i sosialhjelpssektoren i det foreløpige Kommunebarometeret. Vi har ikke rangert kommunene i det foreløpige barometeret.

Kommune	Fylke
Birkenes	Agder
Lillesand	Agder
Vennesla	Agder
Farsund	Agder
Lindesnes	Agder
Austevoll	Agder
Åmli	Agder
Nordre Land	Innlandet
Vågå	Innlandet
Sula	Møre og Romsdal
Giske	Møre og Romsdal
Sykkylven	Møre og Romsdal
Vefsn	Nordland
Øksnes	Nordland
Alstahaug	Nordland
Tysvær	Rogaland
Karlsøy	Troms og Finnmark
Båtsfjord	Troms og Finnmark
Harstad	Troms og Finnmark
Meråker	Trøndelag
Frøya	Trøndelag
Selbu	Trøndelag
Tokke	Vestfold og Telemark
Siljan	Vestfold og Telemark
Seljord	Vestfold og Telemark
Luster	Vestland
Stryn	Vestland
Årdal	Vestland
Skiptvet	Viken
Jevnaker	Viken

NØKKELTALLENE I SOSIALHJELPSSEKTOREN

- ♦ Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere av sosialhjelp i alderen 18–24 år
- ♦ Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere av sosialhjelp i alderen 25–66 år
- ♦ Andel innbyggere i alderen 18–24 år på sosialhjelp
- ♦ Andel innbyggere i alderen 25–66 år på sosialhjelp
- ♦ Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer
- ♦ Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer
- ♦ Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde
- ♦ Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 måneder på sosialhjelp
- ♦ Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad
- ♦ Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget
- ♦ Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad

KOMMUNEBAROMETERET

- ♦ Kommunebarometeret er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år.
- ♦ I barometeret rangeres kommunene etter 151 utvalgte nøkkeltall.
- ♦ Nøkkeltallene er hentet fra offentlig tilgjengelige statistikkbanker, blant annet SSB, og fordeles på 12 ulike sektorer.
- ♦ Kommunal Rapport har publisert det foreløpige Kommunebarometer uten rangeringer.
- ♦ Det endelige Kommunebarometeret blir lansert etter at SSB har publisert de endelige Kostra-tallene.

Rådmann Leif Hovden i Karlsøy peker på at kommunen ikke har gjort noen store endringer i sitt arbeid det siste året. Han mener at de gode resultatene har sammenheng med målrettet arbeid over tid, og han gir honnør til arbeidet som gjøres i Nav.

- Nav virker i små kommuner. Vi jobber med arbeidsrettet oppfølging på tvers av skillet stat-kommune, uavhengig av ytelse. Dette gir gode muligheter til å følge opp brukere over tid, og da bygges gode relasjoner, sier Hovden.

Har utfordringer

Han peker på at kommunen bruker tilgjengelige virkemidler fra både stat og kommune på en fleksibel måte, og at Nav kjenner

brukerne godt.

- Nærhet til øvrige kommunale tjenester og helsetjenester gjør hurtige avklaringer og gode løsninger mulig, sier Hovden.

Han viser til at kommunen har et høyt stønadsnivå i kommunen, og at det generelt er et lavt utdanningsnivå blant innbyggerne i kommunen.

- Dette kan gi utfordringer i framtidens arbeidsmarked. Det blir viktig for kommunen i tiden som kommer å bistå med fleksible former for kompetanseheving, sier Hovden.

THOMAS FRIGÅRD
thomas@kommunal-rapport.no

«Henningsvær markerer seg som en attraktiv destinasjon med ramsalte fiskemiljø, særegen natur og kulturopplevelser». Dette er noe av begrunnelsen for nominasjonen til å bli årets mest attraktive sted.

FOTO: TORBJØRN HUNDRE, NATURVITERNE

Disse kan bli landets mest attraktive

Henningsvær i Vågan, Skien/Porsgrunn og bydelen Saupstad/Kolstad i Trondheim **KONKURRERER** om å bli mest attraktiv i 2021.

- Årets finalister bruker samarbeid til å drive by- og stedsutviklingen på ulike nivåer - i bydelen, i tettstedet og i byområdet. Det er innovasjon i hvordan en samarbeider i praksis og hvordan dette skaper medeierskap og lokalt engasjement, sier Alexandria Algard, leder for Attraktiv byjuryen.

Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling har nyskaping, god planlegging, bærekraft og samarbeid mellom næringsliv, kommunen

og lokalsamfunnet som bakteppe. Det er sjuende gang landets mest attraktive by eller tettsted kåres.

Det kom inn 388 nominasjoner til konkurransen.

Dette mener juryen om årets kandidater:

♦ **Saupstad/Kolstad** i Trondheim er nominert for brukerinvolvering, samarbeid og dialog som har skapt engasjement rundt opprustingen av bydelene. Dette kan andre byer og tettsteder lære av.

♦ Samarbeid på tvers av fysiske

og administrative grenser har styrket attraktiviteten til **Skien/Porsgrunn**.

♦ Langsiktig utvikling, pågående arbeid med besøksforvaltning, boplikt og fredning i samarbeid med Riksantikvaren er grunnen til at **Henningsvær i Vågan** er nominert.

I fjor ble tettstedet Straumen i Trøndelag kåret til landets mest attraktive sted.

BRITT GLOSVIK

britt@kommunal-rapport.no

Manglet vann til å slukke storbrann

Brannvesenet måtte nøye seg med seks liter vann i sekundet til å slukke storbrann.

Brannmannskapet som prøvde å redde Kirkebygden skole i Våler i Østfold 8. april måtte nøye seg med seks liter vann i sekundet i den mest kritiske fasen av brannen. Kravet for bygg av denne typen er 50 liter i sekundet, ifølge fagbladet Brannmannen.

Årsaken til at det var lite vann tilgjengelig, skal ha vært at det privateide Våler Vannverk holdt på å fylle et vanntårn. Lokale bønder bisto med vann til slukkingen.

- Hadde vi hatt 50 liter hadde vi generelt hatt et bedre grunnlag til å begrense brannen til innenfor brannveggene, sier brannsjef Rune Larsen i Mosse-regionen brann og redning, til Moss Avis. På det meste fikk brannvesenet tilgang til 23 liter

vann i sekundet.

Larsen sier til lokalavisa at brannvesenet gjennom flere år har forsøkt å få Våler kommune til å utbedre mangelen på slukkevann i ulike deler av kommunen.

Ordfører Reidar Kaabbel kjenner til utfordringene, men mener innbyggerne ikke trenger å bekymre seg.

- Brannvesenet har kapasitet til mindre bygg, og i tillegg til områder med lite vann er det alltid en vannvogn i beredskap.

AUSTEVOLL

Kommune på butikken

Austevoll skal betale vel 50.000 kroner årleg til fire butikkar som tilbyr informasjon og service.

Butikkene skal etablere eit informasjonspunkt med storskjerm, brosjyremateriell, tilgang på nett og datamaskin og gi same informasjon på butikken som på det kommunale servicekontoret. Kommunen betaler for utstyr og butikken får betaling for rettleiing og turistinformasjon. Tilbudet kjem i stand etter inspirasjon frå Merkur-prosjektet «Kommunen og nærbutikken».

ARBEIDSLIV

Pilot skal få flere i jobb

16. juni lanserer KS et prosjekt for forsterket innsats for å få flere unge mennesker inn i jobb.

Inn i Jobb er et pilotprosjekt som skal gi drahjelp til kommunene i arbeidet med å utforske mulighetene som finnes for å inkludere flere unge inn i kommunale jobber.

Piloten skal i første omgang tilbys kommunene i Agder, Innlandet og Nordland.

Prosjektet skal drives i samarbeid med Nav og arbeidstakerorganisasjonene i kommunal sektor.

PLAN- OG BYGG

Farger skal friske opp Oslo

Oslo skal få en splitter ny fargeveileder som gir råd om fargevalg i bydelene.

Den skal bidra til at Oslo blir et eksempel på nyskapinge, mangfoldig og vakker arkitektur. Hensikten er at både innbyggere og arkitekter skal ta mer bevisste fargevalg.

- Vi vil friske opp, fornye og ivareta egenarten i områdene rundt i byen. Oslo blir beskrevet som en samling landsbyer. Vi vil at folk skal gjenkjenne tydelige og identitetsskapende kvaliteter, sier Anne Marit Vagstein i Plan- og bygningsetaten.

Kommuneportrettet

Time

Time ligger i Rogaland

INNBYGGERE: 18.916 (1. kvartal 2020)

Ordfører: Andreas Vollsund (H)

Kommunedirektør: Trygve Apeland

ROBEK: 0 ganger på lista

Kommuneportrettet er en analyse av tilstanden og framtidsutsiktene i kommuner, basert på offentlig tilgjengelig statistikk. Den foreløpige versjonen av Kommunebarometeret for 2021 er nå publisert, men kommunene er ikke rangert.

I det foreløpige Kommunebarometeret ser Time ut til å forbedre seg i 7 av 12 sektorer.

FOTO: SYNNOVE OBRESTAD SKRETTINGLAND

Innbyggertallet vokser sterkt, og de økonomiske resultatene blir bedre og bedre. De siste årene har Time klatret stadig **NÆRMERE TOPPEN** av Kommunebarometeret.

TJENESTER

PLASSERING I KOMMUNEBAROMETERET

KOMMUNE BAROMETERET: Time er en av kommunene som i det foreløpige Kommunebarometeret ligger i det øverste toppsjiktet. I fjor landet kommunen på 47. plass, men mye tyder på at Rogaland-kommunen går mot sin beste plassering i barometeret noensinne.

PLEIE OG OMSORG: De tidligere resultatene i Kommunebarometeret viser at Time stort sett har blitt rangert på øverste tredjedel av tabellen i denne sektoren. I fjor landet Jæren-kommunen på 48. plass, den beste plasseringen de har hatt. Flere nøkkeltall mangler fortsatt i pleie og omsorgssektoren, men Time ser ut til

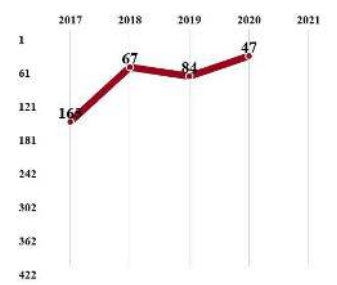
å falle noe i år. Andelen årsverk geriatriske sykepleiere har blitt lavere, og mottakere av matombringning har blitt redusert det siste året.

SKOLE: I fjor landet Time på 179. plass i Kommunebarometeret, og i årets foreløpige barometer ligger kommunen an til å forbedre seg noe. Elevenes grunnskolepoeng har økt det siste året, og det er færre elever på det laveste mestringsnivået i de nasjonale prøvene. Elevenes fysiske aktivitet har økt, og flere elever får leksehjelp.

BARNEHAGE: Dette har tradisjonelt vært den

dårligste sektoren til Time. De siste året har kommunen landet i sjiktet med de svakeste i landet. I årets barometer ser Time ut til å klatre noe opp fra bunnsjiktet. Andelen barnehager som oppfyller pedagognormen uten dispensasjoner har økt, andelen ansatte med pedagogisk utdanning har økt, og leke- og oppholdsarealet har blitt marginalt større det siste året.

ÅPENHET: I 2018 testet Norsk Presseforbund åpenheten i norske kommuner. Her ble Time rangert på 327. plass.

ØKONOMI

KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTAT

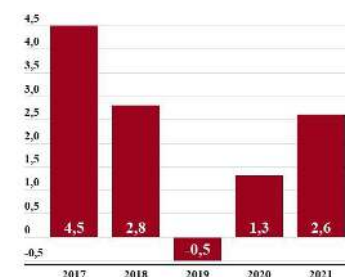
Time har historisk sett hatt en plassering midt på treet i denne sektoren. I fjor klatret Jæren-kommunen til 144. plass, og i år ser kommunen ut til å klatre ytterligere noen plasser.

DRIFTSRESULTAT: Kommunenes driftsmargin har utviklet seg negativt de siste årene, men i fjor så det igjen bedre ut. I gjennomsnitt leverte kommunene et korrigert netto drifts-

resultat på 1,2 prosent i 2020. Da har Kommunal Rapport korrigert for premieavvik, avsetninger til bundne fond og utbetaling fra Havbruksfondet. I fjor ble det korrigerte netto driftsresultatet for Time 2,63 prosent. Dette er en god del bedre enn de fleste andre kommunene i landet.

FINANS: I det foreløpige Kommunebaromete-

ret brukte kommunene i gjennomsnitt 0,39 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. I Time var tallet - 1,28 prosent for dette nøkkeltallet i fjor. Resultatet er blant de beste i landet.

NÆRINGS LIV

FRAMTIDA

FORVENTET FOLKETALLSUTVIKLING

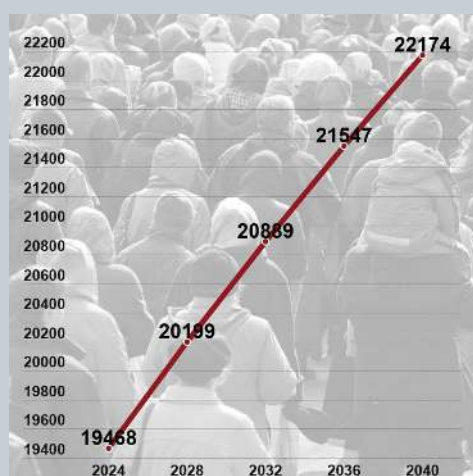
KONKLUSJON

KOMMUNE-NM: I fjorårets kommune-NM fra NHO ble Time rangert på 22. plass. Kåringen har indikatorer fra næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Time gjør det best i sektoren for kommuneøkonomi, med 32. plass. Svakest gjør Time det i sektoren for kompetanse, med en 104. plass.

ARBEIDSLEDIGHET: Ifølge tallene fra Nav var arbeidsledigheten i Time 2,4 prosent i utgangen av april. Ledigheten i kommunen er betydelig lavere enn landsgjennomsnittet på 4,0 prosent.

FOLKETALL: I starten av 2020 hadde Time 18.916 innbyggere og SSBs prognoser sier at befolkningen skal vokse til 19.468 i 2024 og 22.174 innbyggere i 2040. For de neste 20 årene sier prognosene til SSB at Time skal få en befolkningsvekst på 17,2 prosent. I Framtidsbarometeret for 2020 ble Time rangert som nummer 38 av totalt 356 kommuner. Kommunen gjør det best i sektoren sysselsetting med 53. plass. I sektoren for folketall rangeres Time på 69. plass. I økonomisektoren lander kommunen på 129. plass.

MILJØ: Time slapp ut 4.101 kilo klimagasser per innbygger (målt i CO₂-ekvivalenter) i fjor. Kommunens utslipp er lavere enn landsgjennomsnittet, men her er variasjonene store.

De siste årene har Time levert gode resultater i Kommunebarometeret, og fjorårets 47. plass er den beste rangering så langt. I det foreløpige Kommunebarometeret ser Time ut til å forbedre seg i 7 av 12 sektorer. I sektoren for barnevern og sosialhjelp har kommunen klatret spesielt mye det siste året. Med solid økonomi, en økende innbyggertall og stadig bedre resultater i viktige sektorer, ser framtiden til kommunen på Jæren lovende ut.

THOMAS FRIGÅRD
thomas@kommunal-rapport.no

Leder

PST bør få ansvar for lokalpolitikere

Lokaldemokratiet er en så viktig del av demokratiet at lokalt folkevalgte bør få det samme lovvernet mot trusler og hatefulle ytringer som folkevalgte på nasjonalt nivå.

Lan Marie Berg (MDG), byråd for miljø og samferdsel i Oslo, er igjen blitt utsatt for grove trusler og hatefulle ytringer på sosiale medier.

Oslo politidistrikt skal nå etterforske om ytringene er straffbare. Det er det all grunn til. De grovste kan falle innenfor straffelovens § 185 om hatefulle ytringer, ofte kalt rasismeparagrafen. Berg trues med grov vold fordi hun er kvinne med annen etnisk opprinnelse.

I dagens lovverk gir denne

paragrafen lokalt folkevalgte det samme vernet som andre innbyggere. Det ser ikke ut til å være godt nok.

Riksadvokaten har i sitt rundskriv til politiet de tre siste årene bedt om «spesiell oppmerksomhet mot hatefulle straffbare ytringer rettet mot politikere...». Likevel skal det være store forskjeller i politidistriktenes oppfølging. Svært få saker kommer til rettssystemet.

Dette gir grunn til å styrke lokalt folkevalgtes rettslige vern. Det er også gode prinsipielle grunner til at lokalpolitikere og rikspolitikere bør likebehandles.

Begge utsettes for trusler og hat fordi de utøver sine verv som folkevalgte. Sikkerhet er viktig

”

Sikkerhet er viktig for at demokratiet skal fungere, også lokalt.

for at demokratiet skal fungere, også lokalt.

Rikspolitikere har et særlig vern mot trusler og hatefulle ytringer i straffelovens § 115 og 116. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har i politiloven ansvaret for å håndheve disse bestemmelsene. De har en forpliktelse til å forebygge, etterforske og følge opp rettslig. Lokalt folkevalgte bør bli omfattet av den samme paragrafen. Det krevde også KS' hovedstyre tidligere i år, med grunnlag i en utredning fra advokat Jon Wessel-Aas.

PST, Politiet og Justisdepartementet innvender at PST ikke har ressurser til å ta et slikt ansvar. Vi tror det kan finnes praktiske løsninger, slik at PST har et overordnet ansvar og

samtidig samarbeider med politidistriktene om det operative.

Samtidig skal ytringsfriheten ha vide rammer. Når sosiale medier og internett har skapt et opphetet og polarisert debattklima, er det et samfunnsproblem som i hovedsak må løses med andre virkemidler enn politi og rettsvesen. Det er viktig å gjøre det, for å sikre rekrutteringen til politiske verv.

Men juridisk vern må gjelde straffbare ytringer. Dette må ikke forveksles med ubehagelige eller negative kommentarer, slik generalsekretær Arne Jensen i Norsk Redaktørforening nylig advarte mot i et innlegg i Vårt Land.

Ukas kommentar

Grønn lokal næringspolitikk

Ny IEA-rapport kan bli vendepunkt for kommunene også: Glem ny olje og gass, still om til **FORNYBAR** energi og industri.

Jan Inge Krossli
Kommentator i Kommunal Rapport
jan@kommunal-rapport.no

Skillet etter vårens partilandsmøter går mellom partiene som vil lete etter mer olje og gass og de som vil bruke mer eller mindre av det vi har funnet.

En ny rapport fra International Energy Agency (IEA) kan sette ny fart i klimadebatten i valgkampen og neste stortingsperiode - også lokalt.

IEA har lenge støttet dem som mener det vil trenge mer olje og gass, selv om klimautslippene skal ned mot null. I en ny rapport om hvordan verden kan nå Parisavtalens mål om netto nullutslipp i 2050, snur verdens ledende kunnskapsmiljø i energisektoren. IEA sier klart at det ikke bør letes etter mer fossil energi. Rapporten spås å bli et historisk skille i klimapolitikken.

Fossil energi er på vei inn i solnedgangen. Nesten alle er enige om det. Spørsmålet er hvor lenge poli-

tiske myndigheter skal forlenge den.

IEA-rapporten viser at det er på høy tid å snu perspektivet. Politikk, forskning og investeringer over hele verden rettes inn mot å nå klimamålene. Fossil energi skal erstattes av fornybar. Etterspørselen etter olje og gass vil bli kraftig redusert, prisene vil gå ned, avgiftene vil økes for å sette en reell pris på utslippene.

Å fortsette å investere i olje og gass, er å gå imot denne tunge trenden. Gårsdagens kilde til vekst og velstand er blitt et høyrisikoprojekt. Rask grønn omstilling er nå det minst risikable - og mest ansvarlige. Hvis Norge fortsetter å tviholde på olje og gass, kan tusenvis av arbeidsplasser forsvinne «over natta», fordi markedet raskt forvitrer. Det er uansvarlig gambling.

Kommuner og fylker som ønsker å ha en aktiv næringspolitikk, for å sikre aktivitet og arbeidsplasser, må bidra til grønn omstilling. De må være tett på næringslivet, forskningsmiljøer og politiske myndigheter.

Heldigvis er også oljenæringen, verkstedindustrien og andre leverandører på vei i denne retningen,

”

Rask grønn omstilling er nå det minst risikable - og mest ansvarlige.

men de holder ennå igjen.

Den andre hovedkonklusjonen i IEA-rapporten er også viktig for kommunene: Investeringene i fornybar energi må trappes kraftig opp.

Norge har store muligheter til å utnytte fornybare energikilder. Vi kan bruke dem til å omstille industrien til å produsere batterier og hydrogen, som vil bli ettertraktet i lavutslippssamfunnet. Kompetansen vi har fra oljealderen, kan brukes til å satse på havvind og bygge utslippsfrie skip.

Også her har kommuner som fører en aktiv næringspolitikk, mye å hente.

Utbygging av vannkraft og vindkraft er ikke uproblematisk. Den må veies mot hensynet til sårbar natur. Men skal vi nå klimamålene, må det også bygges mer vindkraft på land i Norge.

Dessverre har vindkraftdebat-ten i Norge blitt veldig konfliktfylt de siste få årene. Det er blitt bygd mange anlegg på kort tid. Lokaldemokratiet er blitt overkjørt, og konsesjonsvilkårene har vært for dårlige. Norge har ikke klart å gjenta suksessen med de 100 år gamle konsesjonslovene for vannkraft. Resultatet er at flertallet i befolkningen har endret holdning fra

positivt til negativt.

Men rikspolitikere har lyttet, og lovverket er i ferd med å bli endret.

Da Stortinget behandlet vindkraftmeldingen i fjor høst, ba flertallet regjeringen foreslå endringer for å styrke lokaldemokratiets rolle. De vil innlemme vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven og forbedre konsesjonssystemet.

Og de vil at kommunene skal få en del av verdiskapingen. Regjeringens foreløpige forslag kom i revurdert nasjonalbudsjett, som nå behandles i Stortinget. Den går inn for «en moderat produksjonsavgift på vindkraftverk fra 2022». Staten skal kreve inn avgiften og fordele den på vertskommunene. Det endelige forslaget kommer i statsbudsjettet i oktober.

Dessverre har ikke regjeringen lyttet til ønskene fra en samstemt vindkraftnæring og kommunesektor. Både vertskommunene, KS og næringen ønsker en naturressurskatt direkte til vertskommunene. De vil ha den inn i konsesjonsordningen. Kort sagt: Vannkraft og vindkraft bør likebehandles.

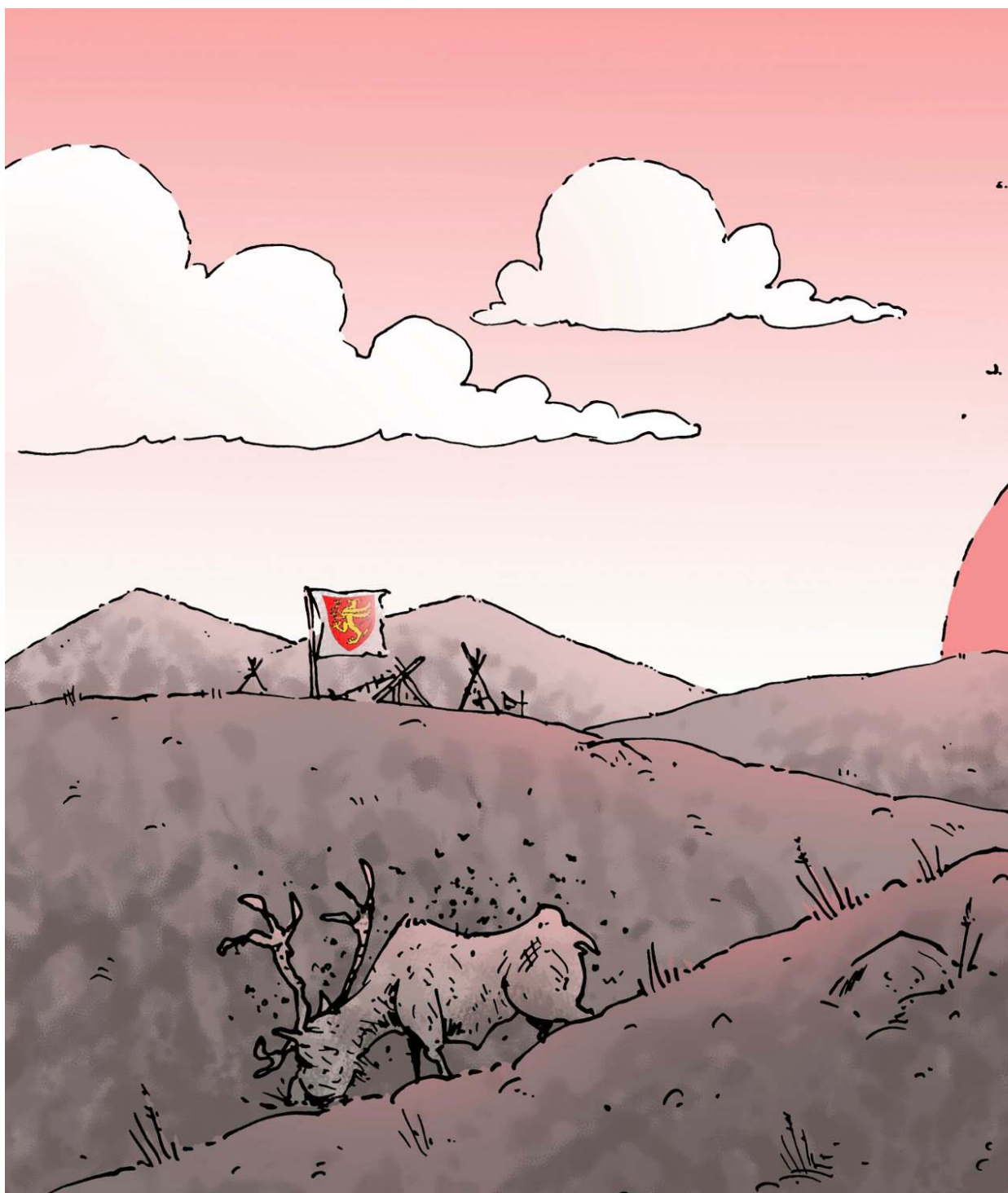
Kanskje forbedrer stortingsflertallet regjeringens forslag. Bli det regjeringsskifte, bør en ny regjering følge opp raskt.

KRONIKK & DEBATT

Årets
kronikører**Sture Pedersen (H)**,
ordfører i
Bø i Nordland**Jonas Stein**,
førsteamanuensis i
statsvitenskap ved
UiT**Olav Gunnar
Ballo**,
lege
og skribent**Jon P. Knudsen**,
professor i samfunns-
geografi ved UiA**Marte Winsvold**,
forsker ved Institutt
for samfunns-
forskning**Heidi Vinge**,
forsker ved Ruralis**Aud Obstfelder**,
professor ved Senter
for omsorgsforskning
ved NTNU**Thea Totland**,
daglig leder
i Barneadvokatene**Olav B. Müller**,
kultursjef
i Lillehammer

Du får'ke leke mer

Selv om verden er
vond og vanskelig,
er ikke svaret
nødvendigvis å
finne seg en **NY
KLODE.**

**Kronikk
Olav Gunnar
Ballo**

ogballo@gmail.com

«Alta är som paradiset. Der växer träna så stora att di går samman över stigen, och luften är så mjuk och mild, alldeles en annan än här på kusten. I Alta är människorna så vackra och snälla, och talar rena finskan och är alla finskfödda.»*

Dette uttalte Eeva-Sohvia Tien-suu om sitt barndoms hjemsted til den finske etnografen og forfatteren Samuli Paulaharju, da han på 1920-tallet besøkte Hammerfest, dit den finskfødte kvinnen hadde flyttet i voksen alder.

Drar man fra Alta til Hammerfest hundre år senere, er det neppe lett

å finne støtte der for at vi altaværin-ger er vakre og snille, nå som Altas politikere føler seg både misforstått og overkjørt av resten av Finnmark. Nå vil de samme politikerne flytte kommunen over til Troms, hvis Troms og Finnmark på ny blir til to fylker etter stortingsvalget. Kanskje får kommunestyret i Alta også Kautokeino og Loppa med seg på reisen.

Siden Finnmark oppsto som geografisk begrep, har Alta alltid vært en sentral del av området. Finnmarks eldste kulturfund ble gjort på fjellet Komsa, innerst i Altafjorden, i sentrum av Alta kommune, og beskrevet av arkeologen Anders Nummedal i 1925 som *komsakulturen*. Han endret imidlertid begrepet til *finnmarkskulturen* i verket *Le Finnmarken*, som han publiserte sammen med sin kollega Johs. Bøe i 1936. Kulturen som ble beskrevet, strekker seg minst 7.000 år bakover i tid.

Amtmannen i Finnmark (som

senere ble til fylkesmann) hadde sitt tilhold i Alta fra 1739 til 1815. Alta og Finnmarks historie er så tett knyttet sammen at deler av den er samme fortelling.

Men hva spiller historiske røtter for rolle hvis fortiden ligger i mørke, og fremtiden kun handler om neste valg?

Avdøde Einar Førde sa en gang om Carl I. Hagen: «Han sier det folk tenker, før de får tenkt seg om.» Denne karakteristikken kan passe godt også på Alta-politikernes idé om at når man ikke får det som man vil i Finnmark, så kan man fremme sine krav i Troms.

Håpet for Alta kommunestyre er at Troms fylke vil gi Alta det sykehuset som lokalpolitikere i Alta unisont har lovet oss lettlyrte velgere ved hvert nytt valg. At sykehusene fra 1. januar 2002 styres av staten, og ikke lenger av fylkene, ser ut til å ha gått de samme politikerne hus forbi.

Troms og Finnmark er, også etter fylkessammenslåingen, ulike valgkretser med henholdsvis seks og fem stortingsmandater. Hvis både Alta, Kautokeino og Loppa overføres til Troms, vil Finnmark miste to mandater. Troms og Akershus vil begge få ett ekstra mandat.

Nord-Norge risikerer dermed å miste ett mandat til Akershus hvis deler av Finnmark blir til Troms.

Skulle det skje, vil Finnmark bli representert i landets nasjonalfor-samling med to distriktsmandater og ett utjevningsmandat. Overføres Kautokeino til Troms, blir Finnmark i areal mindre enn både Troms og Nordland.**

VG intervjuet Altas varaordfører Jan Martin Rishaug (Sp) dagen før nasjonaldagen, og spurte ham om konsekvensene for både Troms og Finnmark av Altas planlagte utflytting.

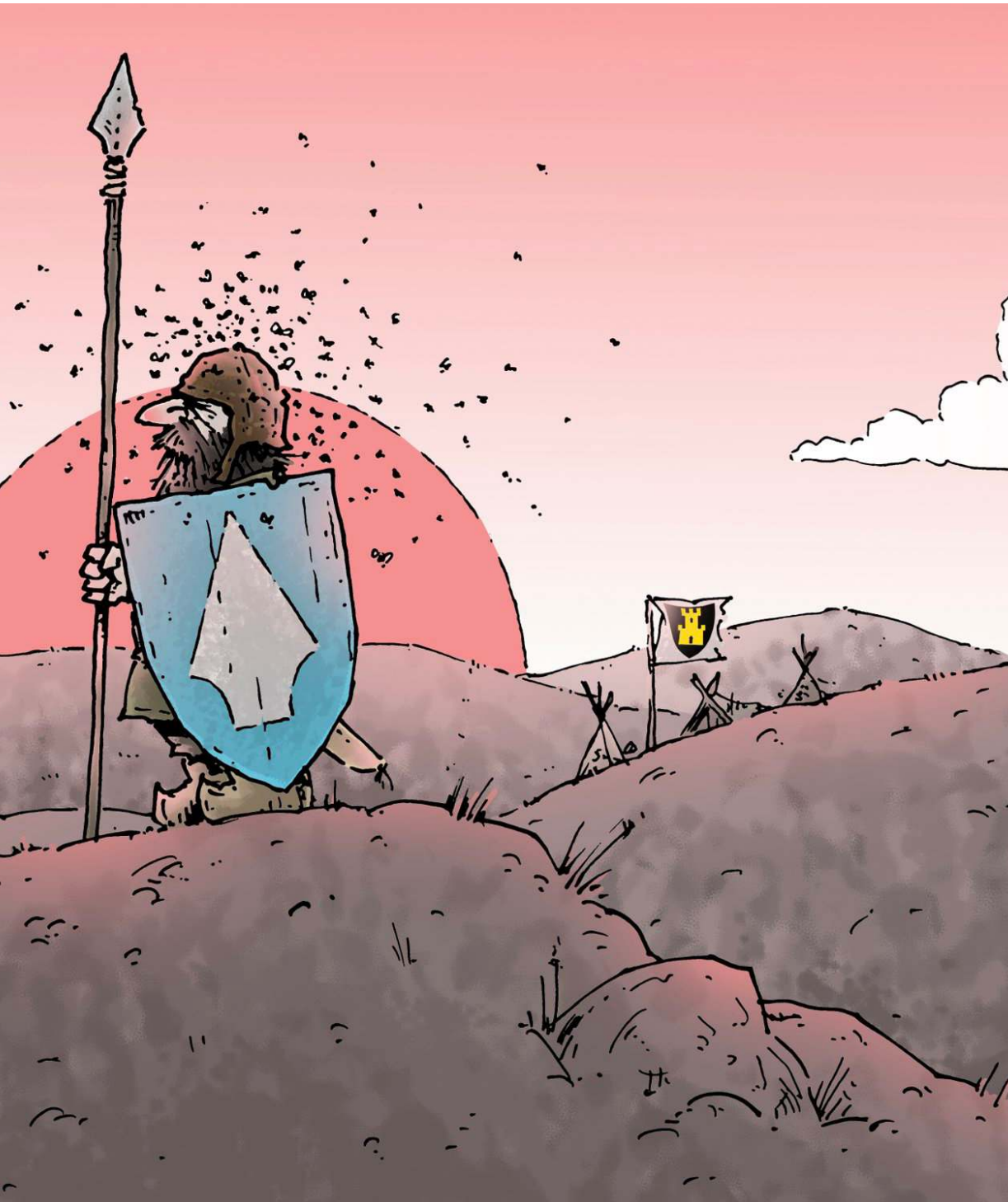
VG: «Er det et argument for Alta (for) å bli værende i Finnmark, at

Innlegg sendes til debatt@kommunal-rapport.no. Legg ved portrettbilde.

Innleggene kan bli publisert både i ukeavisa og på kommunal-rapport.no/debatt
Lengde på innlegg er maks 700 ord

Les flere meninger
på kommunal-rapport.no/debatt

i våres gård

ILLUSTRASJON: SVEN TVEIT

fylket kan miste et stortingsmandat til Troms og et til Akershus?»

Rishaug: «Det har vel ingen betydning for Altas befolkning om det blir en eller to færre stortingsrepresentanter fra Finnmark, hvis man bestemmer seg for å gå til Troms. Det sier jo seg selv, det er helt innlysende.»

Vel talt. Eller kanskje ikke, når man får tenkt seg om? Hva skal for eksempel skje med Finnmarksløpet, som fram til nå både har startet og sluttet i Alta? Kanskje både start- og målområde bør flyttes til Skaidi, i Hammerfest kommune, slik at løpets navn fortsatt har sin berettigelse?

Skulle Alta ikke få sin vilje gjennom i Troms, kan kanskje kommunen bli en enklave i Nordland, slik Kaliningrad er det i Russland. Et eller annet sted, langt der ute, må det vel finnes noen som forstår hvor ille Finnmarks vekstsenter har det.

”

Alta og Finnmarks historie er så tett knyttet sammen at deler av den er samme fortelling.

Hvis Alta kommunestyre fortsatt innleder sine kommunestyremøter med allsang, slik det ble gjort da jeg var medlem der på 90-tallet, burde sangen fra åpningen av Chat Noir-teateret i 1912 fortsatt passe godt:

*Du får'ke leke mer i våres gård.
Jeg er'ke venner med deg mer.
Jeg skal skli på kjellerlemmen,
mens du står utenfor og ser.
Du får'ke klyve mer i våres trær,
for jeg er'ke glad i deg!
for jeg er'ke glad i deg!
når du er så slem mot meg.*

*Kilde: Samuli Paulaharju: «Finnmarkens folk», Rabén og Sjögren 1973, originalens tittel «Ruijan suomalaisia», 1928.

**Kilde: Artikkelen «Alta ut av Finnmark?», publisert i Poll of Polls, 6/5-21, forfatter Johan Giertsen.

Grunnmuren må på plass for å digitalisere Kommune-Norge

Kommuner med utdatert IT-infrastruktur gjør seg selv en bjørnetjeneste om de prøver å bygge IT-løsningene fra bunnen selv.

Selv om mange kommuner har store og profesjonelle IT-miljøer, er det et faktum at IT-avdelingene i de aller fleste kommuner er ganske små. Gjennom vårt arbeid opplever vi at dette skaper utfordringer for småkommunene. Det kan være både kostbart og komplisert å bygge en IT-løsning som er fremtidsrettet og sikker.

offentlig og privat sky og løsninger som kjører lokalt.

I stedet for å bygge løsningene fra bunnen av, bør man i størst mulig grad basere seg på standardløsninger som kan håndtere alle de gamle applikasjonene, men som også er laget for moderne måter å bygge applikasjoner på.

Ett eksempel på utfordringer kommuner står overfor, er regulatoriske krav som setter begrensninger for hvor data kan ligge lagret (ref. blant annet Schrems II-dommen). Nesten alle kommuner drifter for eksempel legevakter og tannhelse-tjenester selv. Du kan ikke flytte disse dataene opp i en hvilken som helst skytjeneste bare fordi du får billigere lagring der. Dermed er det avgjørende for kommuner å tenke grundig gjennom hvordan IT-løsningene bygges opp.

Stikkordet er det som på «stammespråket» kalles *hyperkonvergent infrastruktur*. Det innebærer at man integrerer databehandling, lagring, nettverk og andre tjenester i én og samme løsning. Det gir enklere administrasjon, og det blir enklere å skalere opp løsningene ved senere behov.

Moderne IT-løsninger baserer seg i stor grad på skytjenester, der vi skiller mellom privat og offentlig sky. Mens en privat sky er servere og lagringsplass i et lokalt datasenter som kun brukes av virksomheten selv, innebærer en offentlig sky at servere og datalagring eies og drives av en tredjepart i et stort datasenter der tjenestene leveres til kundene over internett.

Denne typen løsninger gir enklere vedlikehold, fordi de er bygget på maskinvare og programvare som er bransjestandard - og fordi oppdateringer kommer ferdig testet og klare for å rulles ut. Den siste tids cyberangrep mot norske private og offentlige virksomheter understreker viktigheten av å holde IT-systemene oppdatert.

Mange kommuner gjør seg en bjørnetjeneste ved å prøve å bygge IT-løsningene fra bunnen av selv. Resultatet er gjerne at løsningene blir komplekse og vanskelige å vedlikeholde.

Mange virksomheter tenker nå mye mer strategisk rundt hvordan de utvikler nye applikasjoner. Dette er kan Kommune-Norge lære mye av. Moderne utviklingsmetoder gjør det enklere å bygge og vedlikeholde applikasjoner. Og standardiserte IT-løsninger gjør det enklere å vedlikeholde og drifte applikasjonene, uansett hvor applikasjonen kjører.

Det er heller ingen god idé å bygge alt i en offentlig skytjeneste. Mitt råd er heller å gå for en åpen strategi der data og applikasjoner plasseres der det er mest hensiktsmessig, i stedet for å låse seg til en skyleverandør. Ofte er det beste en kombinasjon av

Grunnmuren for digitalisering av Kommune-Norge må på plass.

Geir Rostadmo-Strømme
norgessjef i Dell Technologies

DEBATT

Vi er lei av å være melkeku for staten

Kommunale vannkrafteiere er offer for en skattepolitikk som overfører stadig større verdier **FRA EIERKOMMUNER** til statskassen.

Hvert eneste år melker staten norske kommuner for millioner. I Stavanger-regionen alene har kommunene i en tiårsperiode gått glipp av 700 millioner kroner som kunne gått til velferdsproduksjon.

Ifølge beregninger THEMA Consulting Group har gjort, er nettoøkningen i skatteprovenyet til staten fra vannkraftproduksjon på ca. 14 milliarder kroner i perioden 2007-2019.

Eierne til energiselskapet Lyse er derfor ikke alene om å se en stadig større del av verdiskapingen bli sluset inn i statskassen. Kommunale eiere av vannkraftproduksjon i Troms og Finnmark, Nordland, Trøndelag, Innlandet, Møre og Romsdal, Vestland, Viken, Agder og Vestfold og Telemark er del av den samme utviklingen.

Kommunale eiere av norsk vannkraftproduksjon sitter på det mange snakker om som arvesølvet. Kommunene har eierskap til store verdier som skulle gått til velferdsproduksjon lokalt, men sitter igjen med en stadig mindre del av kaken. Kun en tredjedel av verdiskapingen fra norsk vannkraftproduksjon blir igjen hos lokale eier- og vertskommuner. Resten tar staten.

Den viktigste årsaken til at staten har kunnet stikke hånden stadig dypere ned i honningkrukken, er manglende organisering. Mens andre interessenter er godt organisert, har kommunale eiere av vannkraft gått alenegang og vært enkle å spille utover sidelinjen.

Dette ønsker nettverket for kommunale vannkrafteiere å gjøre noe med. Vi vil samle lokalpolitikere fra hele landet i kampen for en mer rettferdig fordeling av verdiskapingen - til det beste for lokalsamfunnene våre.

Nettverk for kommunale vannkrafteiere vil ha endringer i innretningen av grunnrenteskatten, slik at en større del av verdiskapingen blir igjen hos eier- og vertskommuner. Bildet viser Vamma kraftverk og Vamma 12 i Skiptvedt.

FOTO: HEIKO JUNGE / NTB

Vannkraften er nøkkelen til det norske fornybar-samfunnet. Det var utbyggingen av vannkraften som gjorde Norge til en industrinasjon og la grunnlaget for velferdsstaten for godt over 100 år siden. Og det er vannkraften som fortsatt vil være ryggraden i kraftsystemet og bringe oss over i fornybarsamfunnet. Eierkommunene er derfor en del av løsningen på elektrifiseringen av samfunnet, og bør ikke lenger finne seg i bare å bli behandlet som en melkeku for staten.

Norge har ca. 1.500 vannkraftverk med en samlet årsproduksjon på rundt 135 TWh. Mange av vannkraftverkene ble bygget på 1960-tallet og nær-

” Kun en tredjedel av verdiskapingen fra vannkraftproduksjonen blir igjen hos lokale eier- og vertskommuner.

mer seg teknisk levealder. Derfor er det stort behov for rehabiliteringer for å opprettholde dagens produksjon, samtidig som det for mange av anleggene vil være mulig å øke produksjonen gjennom en oppgradering.

Skattesystemet har i en årrekke vært en barriere for viktige investeringer i regulerbar vannkraft. I mange tilfeller har kun

strengt nødvendige investeringer blitt gjennomført, og potensialet i vannkraften har ikke blitt hentet ut.

Insentivene for å investere i regulerbar vannkraft er blitt bedre etter at Stortinget ved behandling av statsbudsjettet for 2021 vedtok at grunnrenteskatten fra og med i år skal utformes som en kontantstrømskatt. Dette vil gjøre

det mer attraktivt å investere i opprusting og utvidelser av gamle kraftverk.

Men dessverre ble det ikke vedtatt endringer i grunnrenteskattmodellen for investeringer gjennomført før 2021. Dermed kommer heller ikke stortingsflertallets vedtak kommunale eier- og vertskommuner til gode. Grunnrenteskatten vil fortsatt i sin helhet tilfalle staten på bekostning av velferdsproduksjon i kommunene.

Grunnrenteskatten er uttrykk for den meravkastningen som teoretisk sett oppstår ved utnyttelsen av en knapp naturressurs som utbyggbare vannfall i Norge utgjør. Da grunnrenteskatten ble innført i 1997, var skattesatsen 27

prosent. I 2019 var skattesatsen økt til 37 prosent.

Det er skiftende regjeringer som de siste tiårene har funnet det betimelig å innrette grunnrenteskatten på en måte som i stadig større grad overfører verdier fra kommunene til staten. For vertskommuner har det gjort at grunnlaget for å beregne formuesverdi og eiendomsskatt av vannkraftproduksjonen er blitt redusert, noe som igjen fører til lavere skatteinntekter. Eierkommunene har måttet finne seg i at innretningen på grunnrenteskatten har ført til lavere utbytter.

Beregninger THEMA Consulting Group har gjort for Lyse, viser at grunnrenteskatten økte med 800 millioner kroner i perioden 2007-2017. Selskapskatten er riktignok redusert i samme periode, men skattebelastningen har totalt sett økt med 700 millioner kroner. Dette er penger eierne har gått glipp av, og som kunne blitt brukt til mer velferdsproduksjon i kommunene - som skole, barnehager og eldreomsorg.

Tilsvarende tap har andre kommuner med eierskap i vannkraftselskap blitt påført. Nettverk for kommunale vannkrafteiere vil ha endringer i innretningen av grunnrenteskatten, slik at en større del av verdiskapingen blir igjen hos eier- og vertskommuner.

Dag Olav Tennfjord

fylkesleder i Møre og Romsdal Høyre

Kari Nessa Nordtun (Ap)

ordfører i Stavanger

Ida Stuberg (Sp)

ordfører i Inderøy

Gunnar Wilhelmsen (Ap)

ordfører i Tromsø

Innlegg sendes til debatt@kommunal-rapport.no. Legg ved portrettbilde.

Innleggene kan bli publisert både i ukeavisa og på kommunal-rapport.no/debatt
Lengde på innlegg er maks 700 ord

Les flere meninger
på kommunal-rapport.no/debatt

Når næringslivet og kommuneledelsen ser på innvandrere som en avgjørende ressurs for å få til god utvikling, klarer de å få med velforeninger, grendelag og idrettslag, skriver Marit L. Mellingen og Marianne Solbakken. FOTO: LENA JOHNSEN, DISTRIKTSSENTERET

Har du spurt om hva som skal til for at folk vil bli?

For mange kommuner retter oppmerksomheten mot å **LOKKE HJEM** de som har flyttet ut, framfor å få de som allerede har kommet, til å bli.

Folketallet synker, og kommunen tar tak. Det er viktig å vise at vi tar utfordringa på alvor. En kampanje, og kanskje en prosjektleder, som får penger fra kommunestyret.

Men blir pengene brukt der de gjør mest nytte? Vet du hva som skal til for at langpendleren til hjørnesteinsbedriften tar med familien og bosetter seg?

Når vi ser hvem kommunene prioriterer å rette innsatsen mot for å få nye innbyggere, tegner det seg et tydelig hierarki. Øverst troner barnefamilier som flytter «hjem». Nederst finner vi arbeidsinnvandrere, flyktninger og familiegjensforente.

Innsatsen for å få ungdom til å flytte tilbake, blir ikke avgjort av et møte med «egne» studenter i Oslo, en hjemmeside med flotte naturbilder eller kampanje med gratis barnehageplass og hus-tomt. Det er helt andre grunner til at unge som har flyttet ut, velger å komme tilbake.

Når ingeniøren Nora

Et fornuftig spørsmål er: Hva slags innsats gir mest tilbake?

kommer hjem med mann og to små barn, blir hun automatisk invitert på fredagsquiz, dametrim og forening. For ikke å snakke om ståheien på den lokale matbutikken: Så fantastisk flott at dere har kommet hjem! Har dere funnet hus? Har dere fått jobb? Barnehageplass? Kan ikke Jakob bli med oss hjem etter barnehagen en dag? Og på fredag er det jazzkonsert på Huset ...

Nora trenger ikke hjelp til å få kontakt med verken kommunen, fotballklubben, koret eller båtforeningen. Hun kjenner allerede de som hun søker hjelp hos: Familie og jevnaldrende.

Pengene kommunestyret satte av til flytt hjemkampanjen har hatt lite eller ingenting å si for at Nora valgte å flytte hjem. Tilhørigheten som satt i fra oppveksten var gnisten

som skulle til. Og kanskje påtrykket fra familien. Da den rette ledige jobben eller muligheten til å jobbe fra hjemmekontor dukket opp, var det tommelen på vekstskåla.

Hva om kommunene snur hierarkiet på hodet? Hva om de prioriterer innvandrerne, de som virkelig har behov for støtte til å komme inn i lokalsamfunnene, og som ofte bidrar til vekst og utvikling?

I en liten kommune som Hyllestad i Vestland bor over halvparten av de 400 arbeiderne ved hjørnesteinsbedriften Havyard i brakkerigg og pendler til verftet i turnus. Kommunen har 1.300 innbyggere.

Et fornuftig spørsmål i Hyllestad og mange andre kommuner i samme situasjon er: Hva slags innsats gir mest tilbake? Er det å gjennomføre en kampanje

for å få egne ungdommer som studerer til å flytte hjem?

Kanskje kan det være like stor effekt i å ta turen til brakkeriggen og snakke med dem som bor der på tomannshånd: Hva skal til for at du skal ta med deg hele familien hit?

Frøya er en kommune med mange arbeidsinnvandrere. Der har næringslivet, kommunen og lag og foreninger sammen gjort en innsats for at arbeidsinnvandrere og deres familier skal bli aktive innbyggere.

Frøya-samfunnet har satset på familier og lyktes med å få folk til å bosette seg i stedet for å langpendle. Næringslivet har fått stabil arbeidskraft, og kommunen har fått flere skattebetalere. Grendeskoler har fått stigende elevtall, og søknader om byggetillatelse er mangedoblet på få år. Lag og foreninger har fått flere medlemmer. Pågangen på idrettsanleggene har blitt større, og turnforeningen, fotball- og håndballaget har fått tre-

ner med innvandrerbakgrunn.

Når næringslivet og kommuneledelsen ser på innvandrere som en avgjørende ressurs for å få til god utvikling, klarer de å få med velforeninger, grendelag og idrettslag. Fleksibel og tilpasset språkopplæring og hjelp til huskjøp har vært viktige grep.

Mange arbeidsinnvandrere - og mange andre som ikke har tilknytning til stedet fra før - flytter til distriktkommunene. Vi vet også at mange av dem flytter videre etter en stund.

Vi er sikre på at over tid er det de kommunene som er oppmerksomme og tar seg litt ekstra av disse tilflytterne, som på sikt sikrer seg at mange blir værende. De fleste flytter på grunn av jobb. Når de kommer, er det mange andre ting som skal til for at de skal bli.

Innbyggere som har venner og jobb, velger i større grad å bli. Innvandrere som har norske venner og er en del av lokalsamfun-

net, er oftere i arbeid enn innvandrere uten nettverk.

Dersom kommuneledelsen virkelig ser på innvandrere som en viktig ressurs for å få god utvikling, og har vilje til å prioritere ressurser på å koble folk til arbeidsmarked og lokalsamfunn, kan de også få resultat som har positiv effekt på verdiskapingen, befolkningsutviklingen og kommuneøkonomien.

For mange steder er det dessverre for mye oppmerksomhet rettet mot å lokke hjem de som har flyttet ut. Det kan stå i veien for innsats for å få folk som allerede har kommet til å bli.

Marit Lofnes Mellingen
direktør ved Distriktssenteret

Marianne Solbakken
seniorrådgiver ved Distriktssenteret

Utgitt av KS ved heleiet selskap Kommunal Rapport A/S
Godkjent opplag: 5.000
 Godkjent av Fagpressens opplagskontroll
Pris totalabonnement (ukeavis og digital dagsavis): 3.790 eks mva
Trykk: Polaris Trykk
Retur: Kommunal Rapport P.B. 1940 Vika 0125 Oslo

Sjefred./adm.dir. Britt Sofie Hestvik bsh@kommunal-rapport.no 951 45 480	Nyhetsredaktør Agnar Kaarbø agnar@kommunal-rapport.no 974 82 408	Debattredaktør Ragnhild Sved ragnhild@kommunal-rapport.no 932 87 840	Utviklingsredaktør Espen Andersen espen@kommunal-rapport.no 911 58 223	Markedsdirektør Fred Scharffenberg fred@kommunal-rapport.no 920 10 705	Salgssjef Eivind Sydtskov eivind@kommunal-rapport.no 913 00 045	Produktsjef Sebastian Munch sebastian@kommunal-rapport.no 984 53 563	Abonnementsansv. Wencke Røise wencke@kommunal-rapport.no 930 01 959	Redaksjonell utvikler Andreas Røed andreas@kommunal-rapport.no 458 74 190	Kommentator Jan Inge Krossli jan@kommunal-rapport.no 928 86 402
Journalist Tone Holmquist tone@kommunal-rapport.no 930 20 261	Journalist Marte Danbolt marte@kommunal-rapport.no 416 58 639	Journalist Berit Almendingen berit@kommunal-rapport.no 480 33 259	Journalist Hanne Wien hanne@kommunal-rapport.no 995 15 493	Journalist Maria Lekve (perm.) maria@kommunal-rapport.no 920 44 402	Journalist Britt Glosvik britt@kommunal-rapport.no 911 78 694	Journalist Terje Lien terje@kommunal-rapport.no 902 86 413	Journalist Elin Svendsen elin@kommunal-rapport.no 917 34 715	Journalist Thomas Frigård thomas@kommunal-rapport.no 415 42 956	

Tips sendes til redaksjon@kommunal-rapport.no
Tlf: 24 13 64 50

Denne våren presenterer Kommunal Rapport kommunale bygg og kunst. Denne uka er det **Stormen i Bodø** som står for tur. Bygget sto ferdig i 2014.
Arkitekt: DRDH Architects

Areal: Konserthus 11.200 kvadratmeter. Bibliotek: 6.300 kvadratmeter.
Utmerkelser: Statens byggeskikkpris, Betongelementprisen, Betongtavlen, Årets bibliotek 2018

Prøver å ri av stormen i Bodø

I fjor falt besøkstallet med 72 prosent i Stormen. I år har det **PRISBELØNNEDE** bygget i Bodø stort sett vært stengt.

- Vi bruker pandemien som et pusterom til å se framover, sier direktør Rasmus Adrian.

Det ble stående applaus i kommunestyresalen i Bodø i slutten av mars 2008.

- Dette er en av de største saker bystyret i Bodø noensinne har behandlet. Det har vært kamper, omkamper, seire og nederlag. Nå kan vi sette i gang den største kultursatsingen i Nordland, sa daværende ordfører Odd-Tore Fygle, da kommunestyret vedtok at det ville ha «urbane figurer» midt i byen.

Bygget fikk navnet «Stormen» og sto ferdig i november 2014.

Konsertsalen har plass til 900. Bygget inneholder også to mindre saler og foajeer, klubb-scene med plass til nærmere 500 publikummere, og også bibliotek.

Adrian kan ikke få rost bygget nok.

- I etableringen av konsert-huset har det vært fokus både på å skape gode forhold for akustisk og forsterket musikk samtidig med at de to største salene har

I 2024 kommer Stormen-kvartalet til å være et sentralt bygg i feiringen av Bodø som europeisk kulturhovedstad. FOTO: STORMEN

akustisk regulering og innredning som imøtekommer behovet til teater- og scenekunstproduksjoner, sier direktøren.

Men hvordan er det med scenekunst og applaus under koronatida?

- Det står etter forholdene godt til, sier Adrian.

Han flyttet fra Danmark til, for ham, ukjente Bodø to måneder inn i pandemien. Oppgaven hans var å snu ei skute som hadde hav-

net i en intern storm, til å bli en smeltedigel for kunst og kultur på et høyere nivå.

Korona-tap

Som i andre kulturinstitusjoner har publikumstall og aktiviteter falt under pandemien. For Stormen var inntektstapet på rundt 15 millioner kroner i fjor. Besøktallet falt med 72 prosent sammenlignet med året før. I tillegg ble det 16 færre ansatte. Noe av

det økonomiske tapet er erstatet med koronamidler og tilskudd fra stimuleringsordninger fra kulturrådet.

Den nye direktøren er optimist til tross frustrasjoner over uforutsigbar økonomien som følge stadig lukninger, åpninger og ulike regler for antall publikummere til enhver tid.

- I 2021 har Stormen mer eller mindre vært stengt. Vi bruker pandemien som et pusterom og

som en mulighet til endringer med tanke på framtiden. Vi må bare håpe at det er et sikkerhetsnett som blir spent ut under oss alle til høsten, sier han.

I 2024 kommer kulturbygget til å være sentral når Bodø skal være Europeisk kulturhovedstad.

BRITT GLOSVIK
 britt@kommunal-rapport.no

ANNONSE

Kontroll-utvalget

- en podkast fra Kommunal Rapport

KR

Sammen med gjester diskuterer og forklarer vi de viktigste og morsomste sakene i Kommune-Norge hver onsdag

Kommentator Jan Inge Krossli og journalist Tone Holmquist

Hør oss på kommunal-rapport.no

Du kan også søke oss opp på Soundcloud og Itunes